

E. Dž. Vagoner

HRISTOS I NJEGOVA PRAVEDNOST

Naslov originala:

Christ and His Righteousness

Autor: E. J. Waggoner 1855 – 1916

Datum objavljivanja: 1890 g.

NAPOMENA: U ovoj knjizi korišćeni su biblijski tekstovi iz standardnog prevoda Daničić & Karadžić, kao i iz Čarničevog prevoda Novog Zaveta.

Sadržaj

Predgovor	2
Poglavlje 1 – Hristos i Njegova pravednost	3
Poglavlje 2 – Kako da posmatramo Hrista	5
Poglavlje 3 – Da li je Hristos Bog?	7
Poglavlje 4 – Hristos kao Stvoritelj	10
Poglavlje 5 – Da li je Hristos stvoreno biće?	12
Poglavlje 6 – Bog se javi u telu	14
Poglavlje 7 – Važne praktične pouke	17
Poglavlje 8 – Hristos kao zakonodavac	20
Poglavlje 9 – Pravednost Božja	23
Poglavlje 10 – Gospod, naša pravednost	27
Poglavlje 11 – Prihvaćeni od Boga	32
Poglavlje 12 – Pobeda vere	35
Poglavlje 13 – Istovremeno – sluga i slobodan	38
Poglavlje 14 – Oslobođenje iz ropstva – praktičan prikaz	40

PREDGOVOR

Elet Vagoner (E.J. Waggoner) proseca duboko kroz viševekovnu duhovnu maglu, ponovo otkrivajući začuđujuću silu čistog, novozavetnog opravdanja kroz veru. Autor ove knjižice direktno upire prstom na pravi razlog naših duhovnih poraza, to jest na naše neverovanje, ali takođe ne propušta da ukaže čitaocu na obilje duhovne svetlosti, pakazujući mu na vrlo jednostavan način kako da nadvlada stanje grešne paralisanosti, a to je, svakako, spoznajom i verom da Radosna vest zaista pruža radost. Razlog za ovu radost potvrdila je i Elen Vajt, kada je u snažnim propovedima koje je Vagoner održao na Generalnoj konferenciji u Mineapolisu 1888, prepoznala korake Hristovog skorog drugog dolaska. Njen komentar bio je: „Svaka struna moga srca rekla je 'Amin!'“

Za čitaoce koji više znaju o adventizmu, važna je napomena da je ova knjiga nastala na osnovu beležaka sa pomenute konferencije, koje je načinila Vagonerova supruga, pa je tako ova knjiga ujedno i važan istorijski dokumenat, s obzirom na to da nisu sačuvani stenografski zapisi sa skupa koji je po mnogo čemu presudno obeležio put kojim se adventisti, kao crkva i kao pojedinci, danas kreću. Knjiga je prvi put objavljena daleke 1890. godine, ne mnogo nakon mineapoliske konferencije, tako da posredno, iz druge ruke, možemo imati uvid u teme o kojima se raspravljalo na samoj konferenciji, kao i čitavu deceniju nakon nje.

Verujemo da će snažne hrišćanske poruke koje su sadržane u ovoj publikaciji, svakom čitaocu doneti onaj isti osećaj Hristove blizine i Njegove moći kojom nas izbavlja od greha. Tako će krug onih koji su obradovani Dobrim vestima nastaviti da se širi.

Poglavlje 1

HRISTOS I NJEGOVA PRAVEDNOST

U poslanici Jevrejima 3,1 nalazimo veoma važnu opomenu, koja sadrži sve propise za jednog hrišćanina: „**Stoga, braćo sveta, vi koji učestvujete u nebeskom pozivu, upravite svoje misli na poslanika i prvosveštenika naše veroispovesti, Isusa.**“ Ako posmatramo Hrista neprestano i tačno - onako kako je prikazan u Bibliji - postaćemo savršeni hrišćani; jer dok ga posmatramo, preobražavamo se u Njegovu sliku (2. Kor 3,18).

Propovednici jevandjelja su u Reči Božjoj dobili nalog da ljudima stalno prikazuju Hrista i da im skreću pažnju samo na Njega. Apostol Pavle je pisao Korinćanima: „**Jer sam odlučio da među vama znam samo Isusa Hrista - i to raspetoga**“ (1. Kor 2,2). Ne postoji nikakav razlog da se smatra da je Pavle u Korintu drugačije propovedao nego drugde. On kaže da je Bog svoga Sina u njemu otkrio zato da bi ga on mogao objaviti neznabušcima (Gal 1,15.16). Pavlova radost bila je u tome što mu je ukazana milost „**da mnogobrošcima kao radosnu vest objavi neistražljivo bogatstvo Hristovo.**“ (Ef 3,8)

Činjenica da su apostoli u svojim propovedima stavljali Hrista u središte, nije za nas ni u kom slučaju jedini razlog da Ga slavimo. Hristovo ime je jedino ime koje je dato ljudima, u kome možemo naći spasenje (Dela 4,12). Isus je izjavio da нико не dolazi k Ocu - sem kroz Njega (Jv 14,6). Nikodimu je rekao: „**I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba da se podigne Sin čovečji, da svaki ko veruje, ima u njemu život večni**“ (Jv 3,14.15). Iako se ovo „podizanje“ Hrista pre svega odnosi na Njegovo raspeće, ipak ono obuhvata daleko više od ove istorijske činjenice. Ono znači da svi verni treba da „*podignu*“ Hrista kao raspetoga Spasitelja. Njegova blagodat i slava dovoljni su da zadovolje i najveću potrebu sveta. To znači da se On u svojoj izvanrednoj ljubavi i sili mora „uzdići“ kao „**Bog sa nama**“ da bi svojim božanskim karakternim osobinama mogao sve privući k sebi (Jv 12,32).

Razlog zašto treba da gledamo u Hrista dat nam je u poslanici Jevrejima 12,1-3: „**Zato, dakle, i mi kad imamo oko sebe toliki oblak svedoka, odbacimo svaki teret i greh koji nas lako zapliće, strpljivošću trčimo trku koja nam predstoji, gledajući na Isusa, začetnika i usavršitelja vere, koji je umesto radosti - koja je bila pred njim - podneo krst ne marivši za sramotu, i seo s desne strane Božjeg prestola. Razmislite, naime, o njemu, koji je od grešnika podneo takvo protivljenje protiv sebe, da ne malakšete i ne klonu duše vaše.**“ Samo stalnim gledanjem u Hrista uz mnoge molitve i pobožnim posmatranjem Njegovog bića, kakvo je otkriveno u Bibliji, bićemo sačuvani od toga da se na putu pravednosti ne umorimo i ne klonemo.

S druge strane, treba da posmatramo Hrista, zato što je u Njemu „**skriveno sve blago mudrosti i znanja**“ (Kol 2,3). Onaj kome nedostaje mudrosti, treba da je traži od Boga, koji je rado daje, ne prebacujući nikome ništa. Gospod je obećao da će je dati. Željena mudrost se međutim dobija samo kroz Hrista. Mudrost koja ne dolazi od Njega i ne vodi k Njemu, jeste ludost. Bog koji je Stvoritelj svih stvari, jeste izvor mudrosti; ne poznati Njega jeste najveća ludost. Vidi Rim 1,21.22. Sva blaga mudrosti i znanja skrivena su u Hristu. Onaj ko ima

mudrost ovoga sveta, taj u stvari ne zna ništa. I pošto je svaka vlast na Nebu i na Zemlji data Hristu, apostol Pavle kaže da je Hristos božanska sila i božanska mudrost (1. Kor 1,24).

Postoji jedan tekst, koji ukratko obuhvata sve ono što Hristos znači za čoveka. Istovremeno on sadrži najbolji razlog zašto treba da Ga gledamo i posmatramo. „***Od njega ste i vi u Hristu Isusu, koji nam je postao mudrost od Boga, pravednost i osvećenje, i izbavljenje***“ (1. Kor 1,30). Mi smo neznalice, bezbožni i izgubljeni; Hristos je mudrost, pravednost i spasenje za nas. Kakvo otkriće: od neznanja i greha ka pravednosti i spasenju! Ni najplemenitije težnje, ni najveće potrebe čoveka ne mogu da sadrže više od onoga što je sam Hristos za nas. To je dovoljan razlog da naše oči budu stalno upravljene na Njega.

Poglavlje 2

KAKO DA POSMATRAMO HRISTA

Ali kako da posmatramo Hrista? - Onako kako se otkrio svetu, prema svedočanstvu koje je dao o sebi. U predivnom govoru, koji je zabeležen u 5. poglavlju Jovanovog jevanđelja, Isus kaže: „*Jer kao što Otac vaskrsava mrtve i oživljava, tako i Sin oživljava one koje hoće. Otac ne sudi nikome, nego je sav sud dao Sinu, da svi poštuju Sina kao što poštuju Oca. Ko ne poštaje Sina - ne poštaje ni Oca koji ga je poslao*“ (Jv 5,21-23).

Hristu je poverena najuzvišenija služba, naime služba Sudije. On mora da primi istu čast koja pripada Bogu Ocu, i to iz tog razloga što je i On sam Bog. O ovome omiljeni učenik daje sledeće svedočanstvo: „*U početku beše Reč, i ta Reč beše u Boga, i Bog beše Reč*“ (Jv 1,1). Da ova božanska Reč nije niko drugi, do Isus Hristos, dokazuje 14. stih: „*I Reč postade telo i useli se u nas puno blagodati i istine; i videsmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od Oca.*“

Reč je bila „*u početku*“. Čovekov um nije u stanju da obuhvati vremenski raspon na koji se ovaj izraz odnosi. Nije dato ljudima da znaju kada ili kako je Sin rođen¹, ali mi znamo

¹ **Kako je Sin rođen** - Ovaj tekst (i njemu slični) se „uzima kao sporan“ u spisima Waggoner-a od strane onih (ili neupućenih ili nedobronamernih), koji su, kako kroz protekle decenije, tako i danas - širili glasine o tome kako su starešine Waggoner i Jones tvrdili da Isus nije Bog od večnih vremena, već da Ga je Bog stvorio, tj. da je On u vremenskom smislu nastao kasnije od Oca – što predstavlja očiglednu jeres ili lažno učenje suprotno Biblijskim zapisima.

Međutim, nama, koji istražujemo Bibliju danas, u ovim poslednjim danima kada očekujemo da vidimo Gospoda SVOJIM OČIMA – može biti veoma jasno i jednostavno objašnjenje ovog teksta. I premda je ova knjiga najjasniji iskaz verovanja Waggoner-a i samim tim ne treba zastupnika, osećam dužnost da naglasim neistine koje se iznose na ovaj račun.

Zaista sablažnjujuće zvući ideja da je Isus postao kasnije od Boga Oca, tj. da On nije postojao sa Njim od večnih vremena, bez početka i kraja. Međutim, kako Waggoner i dokazuje u nastavku teksta, **Isus jeste bio Reč i jedno sa Ocem od večnih vremena**. Ono što takođe možemo uočiti u Bibliji je činjenica da je Isus postojao mnogo pre nego što je bilo ko bio stvoren – bilo anđeli, ili poglavarstva, ili druga stvorena bića i svetovi, jer je sve stvoreno **kroz Njega i za Njega**.

U hronološkom smislu, takođe, biblijski je lako dokazivo da je Isus izašao od Oca, tj. da je rođen od Oca, o čemu nam svedoči i sam Isus - i da je taj izlazak uređen od večnih vremena. Pa u čemu je onda zabuna ili nerazumevanje? Ako je Isus postojao od večnih vremena, tj. ako je On sam Bog koji nema ni početak ni kraj – kako je mogao biti „kasnije“ rođen od Oca, tj. izaći od Njega?

Odgovor leži u tajni stvaranja. Biblija nedvosmisleno uči da je Bog (a sam tim dakle i Isus jer je Isus Bog), postojao bez početka pre nego što je bilo ko bio stvoren, pre svih dela.

da je On božanska Reč, ne samo pre svog dolaska na ovu zemlju, nego pre no što je i svet stvoren. Neposredno pre svog raspeća Isus se molio: „**A sada, Oče, proslavi ti mene - kod sebe - slavom koju sam imao kod tebe pre no što je svet postao**“ (Jv 17,5). Više od sedam vekova pre nego što je postao čovek, božanskim otkrivenjem prorečen je Njegov dolazak: „**A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesi najmanji među tisućama Judinim, iz tebe će mi izići koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena**“ (Mih 5,2). Znamo da je Isus od Boga izašao i došao (Jv 8,42) ali je to za nas toliko davna prošlost, da prevazilazi moć ljudskog shvatanja.

Takođe, Biblia uči da je Isus nakon stvaranja hodao u vidljivom obličju sa stvorenim bićima i imao „nebesko telo“ (kako kaže apostol Pavle „imaju tijela zemaljska i tijela nebeska“ čije su slave različite – 1 Kor. 15,40). Tako Isusa, osim kao Reč, između ostalog u starozavetnom vremenu poznajemo i kao **Mihaila**, jednog od „prvih knezova“ (Dan 10,13) Kneza i Zapovednika anđelima koji među njima hoda u vidljivom obličju, kome se anđeli klanjaju, poštuju ga, obožavaju i ratuju za Njega i koji živi u vreme potopa (Danilo 12,1; 1 Sol. 4,16; Juda 1,9. i konačno, Otkr. 12,7)!

U tom smislu, Waggoner-ova izjava da nama nije dato da znamo kada je Isus „rođen“, potpuno je tačna – jer nama nije dato da znamo kada i kako je Bog **odlučio i učinio da uzme vidljivi oblik i živi sa svojim stvorenjima** koja su stvorena kroz Njega i za Njega! *U tom smislu, Isus nije tada postao, tj. to nije bio Njegov početak i Njegovo stvaranje - već je BOG Otac tada DAO da Sin „IZAĐE ILI RODI SE OD OCA“ i POSTANE VIDLJIV, ODNOSNO BORAVI U VIDLJIVOM OBЛИČJU MEĐU STVORENIM BIĆIMA i, ništa više!* Baš kao što Biblia i uči da je On, Mihailo (naš Isus – Spasitelj), jedini koji je imao prava da ulazi u nebeske savete a da istovremeno bude vidljiv stvorenim bićima koja takođe imaju nebeska tela ili ih mogu koristiti (anđeli, stanovnici drugih planeta, pa i sam Lucifer koji je zbog toga i bio ljubomoran na Mihaila). Kako je to Isus uradio, za nas je tajna, baš kao što je tajna na koji način se utelovio na zemlji.

Isus (Mihailo) dakle, **nije stvorenje**, već je **Stvoritelj lično!** Ali to ne umanjuje i drugu činjenicu da je Stvoritelj-Otar **odlučio i učinio** da u liku svog Sina na jedan telesan ili materijalan način živi sa svojim stvorenjima, priča sa njima, jede sa njima, i prikaže im se na taj način u nebeskom, bezgrešnom i večnom životu! Isus je pokazao ljubav nebeskim stvorenjima koje je Sam stvorio. Jer, prirodno se nameće pitanje, kakav bi to bio Stvoritelj koji je sve stvorio za sebe, a da je pri tome **ostao nevidljiv i tajanstven za večna vremena**, tj. da nema ništa zajedničko u vidljivom smislu sa onima koje je i stvorio? I ne samo stvorio – već se i brine za njihov život jer sve u svemiru živi kroz Hrista i Božju silu. Zar ne bi to bilo suprotno samim rečima Pisma da je „kroz Njega i **ZA Njega – sve stvoreno?**“ U čemu bi bila Njegova radost i radost onih koje je stvorio a koji su ga, u liku Kneza Mihaila **vidljivo obožavali, družili se sa Njim, u Njemu nalazili vernog i najboljeg prijatelja i dobijali otkrivenja tajnih saveta Božjih** u koje je **jedino On mogao ući?**

Mnogo kasnije, isti taj Mihailo, vidljiv anđelima i drugim nebeskim bićima, **postaje Isus i uzima dobrovoljno, ponizivši sebe, telo koje pripada grešnom, pobunjenom i smrtnom čovjeku**, da bi po analogiji stvari i grešniku (Adamu) pokazao da ga istinski voli, jednak ili čak i više nego pre pada u greh, i da je spremjan da u svojoj božanskoj sili i ljubavi učini za njega sve – ne bi li ga vratio ponovo u ono stanje bez greha i u nebesko telo koje i samo može živeti večno Božjom silom i ljubavlju. I konačno da zaključim: fer je (i mudro – zarad ličnog spasenja) ne vaditi iz konteksta misao koju pisac želi da iskaže kao što je u slučaju Waggonera-urađeno i radi se već decenijama u adventnom narodu, a da pri tome ne uzmemo celi tekst u obzir u kome taj isti Waggoner nedvosmisleno i jasno već u sledećim poglavljima ove knjižice „*Isus je Bog*“ i „*Isus nije stvorenje*“, **dokazuje da Isus jeste Bog i to onaj isti Bog koji nema ni početak ni kraj.** – Prim. Prev.

Poglavlje 3

DA LI JE HRISTOS BOG?

Mnoga mesta u Bibliji govore da je Hristos Bog. Psalmista kaže: „**Bog nad bogovima, Gospod govori i doziva zemlju od istoka sunčanoga do zapada. Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog. Ide Bog naš, i ne muči; pred njim je oganj koji proždire, oko njega je bura velika. Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svome: Skupite mi svece moje, koji su učinili sa mnom zavet na žrtvi. I nebesa oglasiše pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.**“ (Ps 50,1-6)

Da se ovaj tekst odnosi na Hrista, jasno se vidi iz već pomenute činjenice:

1. da je sav sud dat Sinu (Jv 5,21.22.27),
2. a takođe i iz činjenice da će, prilikom drugog Hristovog dolaska, On biti taj koji će poslati Svoje anđele da sakupe „**izbrane njegove od četiri vjetra**“ (Matej 24,31).

„**Naš Bog će doći i to ne taho.**“ Kad sam Gospod siđe s Neba, On će doći „**sa zapovešću, s glasom arhandelovim**“ (1. Sol 4,16). Ovaj glas je glas Sina Božjeg. Čuće ga svi koji su u grobovima, i izaći će (Jv 5,28.29). Vaskrsli sveti će tada zajedno sa živim pravednicima biti odneseni na nebo, u susret Gospodu, da bi тамо svagda bili sa Njim. To je ono „**sjedinjenje s Njim**“, kada izabrani budu sakupljeni i to će predstavljati „**naš sastanak u Njemu**“ (2. Sol 2,1); Uporedi Ps 50,5; Mt 24,31; 1. Sol 4,16.

Dalje piše: „**Pred njim je oganj koji proždire, oko njega je bura velika**“ (Ps. 50,3). Kad se Gospod Isus zajedno sa svojim anđelima otkrije s neba, to će biti „**u plamenom ognju koji će kazniti one što ne znaju Boga i one što nisu poslušni jevanđelju o Gospodu našemu Isusu**“ (2. Sol 1,7.8). Iz ovoga se može videti da je Ps 50,1-6 tačan opis drugog Hristovog dolaska radi spasenja svog naroda. A kad On dođe, pojaviće se kao svemoćni Bog. Uporedi sa Avakumom 3 glava.

To je jedna od Njegovih zakonitih titula. Mnogo vremena pre Hristovog utelovljenja Isaija je uputio sledeće utešne reči Izrailju: „**Jer nam se rodi dete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: divni, savetnik, Bog silni, otac večni, knez mirni**“ (Is

9,6). To nisu samo reči proroka Isajie, nego reči Svetog Duha. Kada se Bog direktno obratio svome Sinu, dao mu je istu titulu. U Psalmu 45,7 čitamo: „**Presto je tvoj, Bože, večan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice.**“ Kad se ove reči čitaju površno, može se poverovati da David ovde slavi Oca. Međutim u Novom zavetu nalazimo da je Bog Otac taj koji govori, koji se obraća svome Sinu i naziva ga „Bogom“. Vidi Jevrejima 1,1-8.

Hristu ovo ime nije dato kao posledica nekih velikih zasluga, već Mu ono pripada po pravu nasledstva! To potvrđuje pisac poslanice Jevrejima govoreći o sili Božjoj, kada kaže da je Hristos „**postao toliko silniji od anđela koliko je nasledio ime uzvišenije od njihovoga**“ (Jevr 1,4)². Sin uvek s pravom nosi ime oca. Tako i Hristos, kao „**jedinorodni Sin**“ Božji, s pravom nosi ime Oca. Sin je takođe više ili manje slika oca. On, u izvesnom stepenu, preuzima lik i karakterne osobine svoga oca, ali ne u potpunosti, jer nema savršene reprodukcije u ljudskoj vrsti. U Bogu međutim nema nesavršenstva, niti pak u bilo kom Njegovom delu. Zato je Hristos tačan odraz Oca. (Jevr 1,3). Kao Sin samopostojecog Boga i On ima sve osobine Božanstva.

Tačno je da postoje mnogi sinovi Božji, ali samo je Hristos jedinorodni Sin Božji, i to na način kako nijedno drugo biće nije bilo, niti će ikada biti. Anđeli su, kao i Adam, sinovi Božji stvaranjem (Jov 38,7; Lk 3,38); hrišćani su sinovi Božji posinjenjem (Rim 8,14.15), ali Hrist je Božji Sin rođenjem; pisac poslanice Jevrejima dalje pokazuje da Hristos, na položaj koji zauzima, nije podignut nego Mu on pripada po zakonu. On kaže da je Mojsije „**u svemu domu Božjem bio veran kao sluga,**“ ali je „**Hristos kao sin nad svojim domom**“ (Jevr 3,6). Zatim navodi da je Hristos graditelj toga doma (stih 3). On je taj koji će „**sagraditi crkvu Gospodnju i nosiće slavu.**“ (Zah 6,12.13)

Sam Hristos je na krajnje nedvosmislen način učio ljude istini da je On Bog. Kada je bogati mladić došao k Njemu i pitao: „**Dobri učitelju, šta da učinim da nasledim život večni?**“ - Isus je pitao, pre nego što je dao direktni odgovor: „**Što me nazivaš dobrim? Niko nije dobar osim jednoga Boga**“ (Mk 10,17.18). Šta je Isus htio da kaže ovim rečima? Da li je rekao da On nema prava na ovakvo oslovljavanje? Da li je to bila Njegova spontana skromnost? Da li je htio da kaže da On nije dobar? Nipošto, jer Isus je bio absolutno dobar. Jevreje koji su Ga stalno vrebali da pronađu greške na Njemu da bi Ga optužili, upitao je odvažno: „**Ko me od vas prekoreva za greh?**“ (Jv 8,46). U celom jevrejskom narodu nije bilo nijednoga koji Ga je ikada video ili čuo da je makar i prividno učinio nešto zlo. Oni koji su nameravali da Ga osude, mogli su to samo tako što su našli lažne svedoke protiv Njega. Petar kaže da On „**greha ne učini i prevara se ne nađe u ustima njegovim**“ (1. Petr 2,22). Pavle svedoči da Hristos „**nije znao greha**“ (2. Kor 5,21). Psalmista piše: „**...Gospod, branič moj ... nema u njemu nepravde.**“ (Ps 92,16). Jovan kaže: „**I znate da se on javio da ukloni grehe, a u njemu nema greha**“ (1. Jv 3,5).

Hristos ne može sam sebe da porekne; baš kao što nije mogao da kaže: „**Ja nisam dobar.**“ On jeste i bio je absolutno dobar, savršena dobrota. Pošto niko nije dobar osim Boga, a Hristos je dobar, onda sledi da je Hristos Bog. To je bila istina koju je htio da približi bogatom mladiću.

To je bilo takođe ono čemu je učio svoje učenike. Kad je Filip molio Isusa: „**Gospode, pokaži nam Oca, i nama je dovoljno**“, Isus je odgovorio: „**Toliko vremena sam s vama i nisi me upoznao, Filipe? Ko je video mene, video je Oca; kako onda govorиш: pokaži nam Oca?**“ (Jv 14,8.9). To je isto tako jasno kao i reči: „**Ja i Otac jedno smo**“ (Jv 10,30). Hristos je bio, čak i ovde među ljudima, toliko istiniti Bog, da je On, kad su ga molili da im pokaže Oca,

² I toliko posta bolji od anđela koliko preslavnije ime od njihova dobi – ovo je tekst koji se nalazi u Karadžićevom prevodu Novog Zaveta, no tačniji prevod je onaj koji nalazimo u engleskom ili savremenim prevodima, a koji ističe da je Isusovo preslavno ime dobijeno **kroz nasledstvo**. – Prim. Prev.

mogao reći: Pogledajte mene. To nas ponovo podseća na izjavu koju je dao Otac kada je Prvorodnoga uveo u svet: „**I da mu se poklone svi anđeli Božji**“ (Jevr 1,6). Hristos nije polagao pravo na obožavanje samo pre stvaranja sveta, kada je delio slavu Očevu, nego su, i u vreme kad se rodio kao dete u Vitlejemu, svi sveti anđeli dobili nalog da Mu se poklone.

Jevreji nisu pogrešno razumeli ono što je Isus rekao za sebe. Kada je izjavio da je On jedno sa Ocem, podigli su kamenje da bi Ga kamenovali. Na Njegovo pitanje za koje dobro delo žele da Ga kamenuju, odgovorili su: „**Za dobro delo te ne zasipamo kamenjem, nego zbog hule na Boga, što se ti, kao čovek, gradiš Bogom**“ (Jv 10,33). Da je On zaista bio samo ono čime su Ga smatrali, tek običan čovek, onda bi Njegove reči zaista bile hula na Boga; ali je On bio Bog.

Hristos je došao na ovaj svet da otkrije ljudima Boga, kako bi oni mogli doći k Njemu. Zato i apostol kaže: „**Jer Bog je bio u Hristu i pomiri svet sa sobom**“ (2. Kor 5,19). Jovan je pisao da je Reč, koja je bila Bog, postala telo. (Jv 1,1.14). U tom smislu piše: „**Boga niko nikad nije video; jedinorodni Sin, koji je u Očevom krilu, on ga objavi**“ (Jv 1,18).

Obratimo pažnju na izraz: „**Jedinorodni Sin, koji je u Očevom krilu, on ga objavi.**“ Hristos tu u Očevom krilu ima svoje prebivalište, i On je ovde predstavljen kao deo Božanstva sa jednakom sigurnošću, bez obzira na to da li se nalazi na zemlji ili na nebu. Upotreba sadašnjeg vremena, ukazuje na činjenicu da se radi o nastavku takvog postojanja. To predstavlja istu ideju koja je sadržana u Isusovoj izjavi dатој Јеврејима: „... **Ja Sam pre nego se Avraam rodio!**“ (Jovan 8,58). I ovo još jednom pokazuje Njegovu identičnost sa Onim koji se otkrio Mojsiju u gorućem žbunu, koji je svoje Ime objavio kao „**Ja Sam onaj što jest**“ (2.Moj. 3,14).

Konačno, imamo i nadahnute reči apostola Pavla u vezi sa Isusom Hristom. Prema njegovoј izjavi, bila je volja Očeva „**da se u nj useli sva punina**“ (Kol 1,19). Kakva to punina prebiva u Isusu, objasnićemo u sledećem poglavljju. Tamo стоји: „**U njemu telesno obitava sva punina Božanstva**“ (Kol 2,9). To je tačno i nepogrešivo svedočanstvo da Isus po prirodi ima sve osobine Božanstva. Ova činjenica koja ukazuje na Njegovo Božanstvo biće još jasnija kad budemo nastavili da Ga posmatramo kao Stvoritelja.

Poglavlje 4

HRISTOS KAO STVORITELJ

Ako sledimo često citirani tekst koji kaže da je Hristos, Reč, Bog, onda čitamo: „**Sve je kroz nju postalo, i ništa, što je postalo, nije postalo bez nje**“ (Jv 1,3). Pošto nijedno dodatno objašnjenje ove Reči ne može da je učini još jasnijom, čitamo u Jevr. 1,1-4: „**Bog, koji je od davnine mnogo puta i na mnogo načina govorio našim očevima preko proroka, u ove poslednje dane progovorio nam je preko Sina, koga je postavio za naslednika svega, čijim posredstvom je i svet stvorio; on je odsjaj njegove slave i odraz njegovoga bića, koji sve nosi svojom silnom rečju, koji je izvršio očišćenje od greha i seo s desne strane veličanstva na visinama i postao toliko silniji od anđela - koliko je nasledio ime uzvišenije od njihovoga.**“

Apostol Pavle upućuje Kološanima još snažnije riječi. Govoreći o Hristu kao o Onom kroz kojega smo otkupljeni, Pavle ga opisuje kao Onog „**Koji je obliče Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake tvari. Jer kroz njega bi sazданo sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. I on je prije svega, i sve je u njemu.**“ (Kološanima 1,15-17)

Ovaj divni tekst trebalo bi pažljivo proučavati i često o njemu razmišljati. U celom svemiru ne postoji ništa što Hristos nije stvorio. On je stvorio sve što postoji na Nebu i na Zemlji; On je stvorio i vidljivo i nevidljivo. Svi prestoli i gospodstva, sve vlasti i sile na nebu zahvaljuju Njemu za svoje postojanje. I pošto je On pre svega i Stvoritelj svega, onda sve postoji kroz Njega i kroz Njega se sve održava. Ovo je istovetno sa onim što piše u Jevr 1,3

da On sve nosi svojom silnom rečju. Nebesa su stvorena tom rečju i tom istom rečju ona se drže na svom mestu i čuvaju od razaranja.

S ovim u vezi nemoguće je prevideti Is 40,25,26: „*S kim ćete me dakle izjednačiti da bih bio kao on? veli Sveti. Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moći ne izostaje nijedno?*“ Ili, kako u izvornom Jevrejskom prevodu стоји mnogo odlučnije: „*od Njega, koji je veliki u moći i snažan u sili – niko ne može pobeći*“. Da je Hristos taj Svetac koji nebesku vojsku zove po imenu i održava je na svom mestu, vidi se i iz drugog dela ovog poglavlja. On je taj o kome se kaže: „...*Pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našemu.*“ „*Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo plata je njegova kod njega i delo njegovo pred njim. Kao pastir paše stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u nedrima će ih nositi, a dojilice će voditi polako.*“ (Stihovi 3.10.11)

Biće dovoljno još jedno svedočanstvo kada razmatramo Hrista kao Stvoritelja. To je svedočanstvo koje dolazi lično od Oca. U poslanici Jevrejima čitamo da nam Bog govori preko Sina i o Njemu se kaže: „*I da mu se poklone svi anđeli Božji.*“ Dok o anđelima kaže: „*Koji vetrove čini svojim anđelima i plamenove ognjene svojim slugama*“, Otac, naprotiv, o svom Sinu kaže: „*Tvoj presto, Bože, stoji u sve vekove i palica pravednosti je palica tvoga carstva.*“ Dalje, Bog Otac nastavlja: „*Ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju i nebesa su dela tvojih ruku*“ (Jevr 1,6-10). Ovde vidimo da Bog Otac oslovljava svoga Sina kao Boga i o Njemu kaže: „*Ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju i nebesa su dela tvojih ruku.*“ Ako Otac ukazuje ovu čast svome Sinu, ko je čovek da ne učini isto? Ovim možemo da završimo direktna svedočanstva o Božanstvu Hrista, kao Stvoritelja svih stvari.

Nužno je još nešto napomenuti. Niko ne treba da pomisli da smo uzvisili Sina na račun Oca ili da smo želeli da potcenimo Oca. To nije tako jer su interesi i Oca i Sina isti. Mi poštujemo Oca poštjujući Sina, i u potpunosti smo saglasni sa rečima koje je apostol Pavle rekao: „*Mi imamo jednoga Boga Oca, od koga je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz koga je sve postalo, pa i mi - njegovim posredstvom*“ (1. Kor 8,6). To je u skladu sa istinom koju smo već razmatrali, da je Bog kroz Njega stvorio sve svetove. Konačno, sve stvari proizilaze od Boga Oca; čak i Hristos lično proizilazi od Oca, ali bila je Očeva volja da u Hristu živi sva punina Božanstva i da je On taj koji neposredno delovao u svim delima stvaranja. Naše istraživanje ima za cilj da u potpunosti objasni jednakost Hrista sa Ocem, da bi se bolje mogla razumeti i ceniti Njegova sila kojom nas spasava.

Poglavlje 5

DA LI JE HRISTOS STVORENO BIĆE?

Pre nego što predemo na neke praktične pouke koje valja izvući iz izloženih istina, moraćemo na trenutak da se pozabavimo jednim tumačenjem koje mnogi iskreno podržavaju. Ne sumnjamo u dobromernost ovih duša koje, sigurni smo, ni u kom slučaju ne bi svojevoljno obeščastili Hrista. Međutim, upravo podržavanjem pomenutog tumačenja, oni praktično poriču Hristovo Božanstvo. Radi se o ideji da je Hristos stvoren biće koje je, Božjom slobodnom voljom i iz Njegovog zadovoljstva, uzdignuto do svog visokog položaja koji sada zauzima. Niko ko ima slično stanovište, ne može izgraditi ispravnu predstavu o položaju na kojem se Hristos zaista nalazi.

Ovaj stav je zasnovan na pogrešnom razumevanju jednog stiha – Otkrivenje 3,14: „**I andelu Laodikijiske crkve napiši: tako govorи Amin, svjedok vjerni i istiniti, početak stvorenja Božijega.**“ Pogrešno je shvaćeno da je Hristos prvo među bićima koje je Bog stvorio, i da je Božje delo stvaranja započelo stvaranjem Hrista. Ovakvo tumačenje, međutim, suproti se Spisima koji objavljaju da je Hristos Lično stvarao sve što postoji. Reći

da je Bog započeo svoj posao stvaranja, stvorivši Hrista - to znači potpuno izostaviti Hrista (kao delotvorca) iz dela stvaranja.

Reč „*početak*“, na grčkom jeziku „*arche*“, prevodi se i kao „*glava*“, „*poglavar*“, „*zapovednik*“. Nalazimo je u imenu grčkog vladara, Arhona, u tituli „*arhibiskup*“, kao i u reči „*arhanđel*“. Hristos je arhanđel (Vidi Juda 9; 1.Sol 4,16; Jv 5, 28.29; Dan 10,21). To svakako ne znači da je on prvi od anđela, jer on nije anđeo, već je iznad njih (Jevr. 1,4). To znači da je On poglavar ili gospodar anđela, kao što je arhibiskup poglavar biskupa. Hristos je zapovednik anđela (Kol. 1,16). Dakle, reči „*početak (tj. 'glava') stvaranja Božjega*“ koje se odnose na Hrista, znače da je **u Njemu** stvaranje imalo svoj početak (da su u Njemu sve stvari imale svoj početak); da je On, kako Sam izjavljuje, Alfa i Omega, Početak i Svršetak, Prvi i Poslednji (Otkr. 21,6;22,13). On je, dakle, izvor u kojem sve što je stvoreno ima svoj početak.

Ne treba ni da pomislimo da je Hristos stvoreno biće, pozivajući se na Pavlove reči u Kološanima 1,15 gde se kaže da je On „*rođen pre svake tvari*“, jer odmah potom, u stihovima koji slede, On je prikazan kao Tvorac, a ne kao stvorene. „*Jer kroz njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda.*“ (Kološ. 1,15.16). Ako je On stvorio sve što je ikada bilo stvoreno, i ako je postojao pre svega stvorenog, jasno je da On Sam ne spada među stvorenja. On je iznad svega stvorenog, a ne deo stvorenog.

Pismo, takođe, objavljuje da je Hristos „*jedinorođeni sin Božji*“. On je rođen, a ne stvoren. Kada je reč o Njegovom rođenju, nije naše da istražujemo, niti bi naš um mogao to da razume, čak i kad bi nam bilo kazano. Prorok Mihej saopštava sve ono što mi treba da znamo o ovom pitanju, sledećim rečima: „*A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesi najmanji među tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od vječnijeh vremena.*“ (Mih, 5,2). Postojalo je vreme kada je Hristos izašao i došao od Boga, iz naručja Očevog (Jv 8,42; 1,18), ali to vreme je tako daleko u prošlosti da za jedan ograničeni um to praktično znači večnost koja nema početka³.

Glavno u svemu rečenom je da Hristos nije stvorenje, već rođeni Sin. On je nasleđem dobio uzvišenije ime nego što ga anđeli imaju. On je, dakle, „*Sin u svojoj kući*“ (Jevr. 1,4; 3,6). S obzirom da je jedinorođeni Sin Božji, On je i Bog, u suštini i po Svojoj prirodi, posedujući sve Božanske attribute Svojim rođenjem; jer, Ocu je činilo zadovoljstvo da Njegov Sin bude obliče Njegovog bića (vidljiv i tačan izraz, slika Očeve Ličnosti), Svetlost slave Njegove, da bude ispunjen svom puninom Božanstva. Tako On Hristos ima „*život u Sebi Samom*“. On ima besmrtnost kao nešto što Mu po pravu pripada i može da je dodeli drugima. Život je nerazdvojno povezan s Njim, tako da ga niko ne može uzeti od Njega, već ga samo On Lično može dobровoljno položiti i ponovo ga uzeti natrag. Ovo su Njegove reči: „*Zato me Otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. Niko je ne otima od*

³ **Isus izlazi do Oca** – još jednom se kratko osvrćemo na to, da ovaj izlazak od Oca, ne znači da je Isus stvoren ili da je nastao kasnije od Oca, već da je on „rođen“ tj. da je „izašao“ od Oca sa određenim razlogom, u periodu nepoznatog trajanja. Ako uzmemo u obzir da Pismo o ovim stvarima govori tačno na ovaj način, i, takođe, da je Isus kao arhanđel Mihailo vidljivo hodao među bićima koja je stvorio mnogo ranije nego što je nama postao poznat kao Spasitelj - Isus Hrist, možemo doći do odgovora (onoliko koliko nam je dato) da je sam Bog „rodio svog Sina“ kako bi u liku svog Sina i vidljivo boravio među stvorenjima koja su „kroz njega i za njega stvorena“, a kako to Waggoner jasno i tumači. Dakle, sve je stvoreno za Sina koji je proizišao od Oca, sa kojim je jedno bez početka i kraja, još pre nego je proizišao od Njega u vidljivi svet („*Gospod me je imao u početku puta svojega, prije djela svojih, prije svakog vremena. Prije vjekova postavljena sam, prije početka, prije postanja zemlje. Kad još ne bijaše bezdana, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatih vodom. Prije nego se gore osnovaše, prije humova, ja sam se rodila...*“ - Priče 8,22-26). Ostaće i u večnosti tajna kako je to Gospod učinio, i naše nije da istražujemo taj predmet - prim. prev.

mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je, i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od Oca svojega.“ (Jv 10,17.18)

Ako bi neko zapodenuo staru raspravu⁴ na temu: kako Hristos može biti besmrtan, a da ipak umre - mi na to jedino možemo reći da ne znamo. Nije nam namera da proniknemo u večnost (da izmerimo večnost – bukv. prev.). Ne razumemo kako je u početku, pre nego što je svet nastao, Hristos mogao biti Bog koji deli jednaku slavu sa svojim Ocem, a da se potom rodi kao bespomoćna beba u Vitlejemu. Tajna utelovljenja isto je toliko velika kao i tajne raspeća i vaskrsenja. Mi, jednostavno, ne shvatamo kako Hristos može biti Bog, a u isto vreme postati čovek, nas radi. Takođe, ne shvatamo kako je mogao da stvori svet ni iz čega, niti kako podiže mrve, ili kako On to deluje na naše srce preko Svog Duha; ipak mi verujemo i znamo sve to. Za nas će biti dovoljno ako prihvatimo kao istinu ono što nam je Bog otkrio, ne zadržavajući se na onome što ni anđeoski um ne bi mogao da shvati. Očarani smo, dakle, beskonačnom silom i slavom koje, kako Pismo tvrdi, pripadaju Hristu, ne opterećujući svoj ograničeni um uzaludnim pokušajima da objasnimo večnost.

Konačno, mi znamo za Božansko jedinstvo između Oca i Sina iz činjenice da obojica imaju isti Duh. Pavle, govoreći da oni koji su u telu ne mogu ugoditi Bogu, kaže sledeće: „***A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božji u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov***“ (Rim 8,9). U ovom stihu nalazimo da je Duh Sveti istovremeno Duh Božji i Duh Hristov. Hristos koji je „*u naručju Očevom*“, iste je prirode i iste suštine kao Bog Otac, imajući život u Sebi Samom. On je s pravom nazvan Jahve (Samopostojeći) u Jeremiji 23,6 gde se govori o pravednoj klici koja će činiti sud i pravdu na Zemlji, a ime će Mu biti Jahveh-Tsidekenu – GOSPOD PRAVDA NAŠA.

Zato, neka Mu niko, ko na bilo koji način uzdiže Hrista, ne uskraćuje slavu, dajući Mu čast manju od one koju daje Ocu, jer bi time obeščastio i Oca. Umesto toga, neka se svi, zajedno sa anđelima na nebu, klanjaju Sinu, bez bojazni da će čineći tako obožavati stvorenenje umesto Tvorca.

I dok je ova tema o Hristovom Božanstvu još sveža u našem umu, hajde da zastanemo i razmotrimo predivnu priču o Njegovom poniženju.

Poglavlje 6

BOG SE JAVI U TELU

Apostol Jovan piše: „***I riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca.***“ (Jv 1,14)

Ne mogu se navesti jasnije reči koje bi pokazale da je Hristos bio i Bog i čovek. On je najpre bio samo Bog, ali je uzeo⁵ ljudsku prirodu i živeo kao običan smrtnik među ljudima. Samo je ponekad prosijavalo Njegovo Božanstvo, na primer prilikom čišćenja Hrama ili kad

⁴ Stara rasprava – bukvalno: **cepidlačenje**. Prim. Prev.

⁵ Uzeo na sebe – ili, „obukao se u...“ – Prim. Prev.

su Njegove vatrene, ali jednostavne reči istine naterale Njegove neprijatelje da priznaju: „**Nikad niko nije govorio tako kako govoriti ovaj čovek.**“ (Jv 7,46)

Poniženje koje je Hristos dobrovoljno uzeo na sebe najbolje je izraženo u rečima apostola Pavla upućenim Filibljanima: „**Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, koji se, iako je izvorno bio u obličju Božjem, nije otimao da se uporedi s Bogom; nego je potpuno sebe ispraznio, uzevši obliče sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nađe se kao čovek, ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, i to smrti na krstu**“.⁶ (Fil 2,5-8)

Navedeni prevod čini ovaj tekst mnogo jasnijim nego što je to u standardnoj verziji.⁷ Iz ovog iskaza se vidi sledeća ideja: Hristos - iako je bio u obličju Božjem i bio „**odsaj njegove slave i odraz njegovoga bića**“ (Jevr 1,3) i posedovao sve osobine Boga, iako je bio biće koje je Vladar Univerzuma i celom Nebu je pričinjavalo radost da ga slavi kao Tvorca svemira - On sve ovo nije smatrao toliko vrednim sve dok su ljudi izgubljeni i nemoćni. On se nije mogao radovati svojoj slavi sve dok je čovek odbačen i bez nade. Tako je On „**ispraznio**“ sebe, odložio sva svoja blaga i svoju slavu i obukao na sebe ljudsku prirodu da bi mogao da spasi čoveka. Stoga Hristova izjava: „...**jer je Otac veći od mene**“ (Jv 14,28) ne стоји u suprotnosti sa činjenicom da su On i Otac jedno.

Mi nismo u stanju da razumemo kako je Hristos kao Bog mogao da se ponizi do smrti na krstu; bilo bi više nego neplodno razbijati glavu o tome. Sve što možemo uraditi je jednostavno da verujemo, prihvatamo činjenice onako kako su nam prikazane u Bibliji. Ako je čitaocu teško da neke iskaze Biblije o Hristovoj prirodi dovede u međusoban sklad, onda neka shvati da je nemoguće da se ove stvari obuku u reči, koje naš ograničeni um može u potpunosti da shvati. Kao što je nakalemnjivanje neznabozaca na stablo Izrailja neprirodno, tako je i mnogo onoga što je božansko, ljudskom umu neshvatljivo.

Navećemo i druge tekstove Svetoga pisma, koji će nam približiti ovaj predmet Hristove ljudske prirode i njegov značaj za nas. Već smo čitali da „**Reč postade telo**.“ Pogledajmo sada šta nam apostol Pavle kaže o prirodi ovog Tela: „**Jer što zakonu bješe nemoguće, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obličju tijela grijehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu, da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu.**“ (Rim 8,3-4)

Sada je potrebno samo malo da se podsetimo i razmislimo, da bismo došli do saznanja da, ako je Hristos uzeo obliče čoveka kako bi spasao čoveka, onda je On morao uzeti obliče grešnog čoveka, jer je grešni čovek taj kojeg je On htio da spase. Nad bezgrešnim čovekom, kakav je Adam bio u raju, smrt nije mogla vladati, a na isti način ni nad Hristom smrt ne bi imala moći da nije na sebe uzeo grehe svih nas.

Činjenica da Hristos nije uzeo telo bezgrešnog bića, nego grešnog čoveka - dakle telo koje ima sve slabosti i grešne sklonosti kojima je podložna pala ljudska priroda i koje su predmet njene zavisnosti, - obznanjena je u rečima: „...**po telu rođenom iz Davidovog potomstva**.“ (Rim 1,3). David je imao sve strasti ljudske prirode. On za sebe kaže: „**Gle, u bezakonju rođih se, i u grehu zatrudne mati moja mnom.**“ (Ps 51,5)

⁶ **Filibljanima 2:5-8** Posebno važna ideja u tačnosti ovog prevoda u odnosu na ono što nalazimo kod Vuka Karadžića je ta da je Isus „ispraznio sam sebe“, tj. nije sebi ostavio ništa što bi Ga činilo istim kao što je bio, a što je omogućilo da postane čovek. Kao što stih kaže to ne umanjuje činjenicu da je On i dalje Bog. Kako je On to uradio - „ispraznio sebe“ i postao običan, smrtni čovek, na oči kao jedan od nas - tajna je u koju nikada ne možemo proniknuti. Prim. Prev.

⁷ Vagoner je koristio revidiranu verziju engleskog prevoda Biblije (Revised Version), uključujući i komentare na marginama

Sledeći tekst u poslanici Jevrejima čini ovu misao potpuno jasnom: „***Jer On zaista ne primi na sebe prirodu anđela, već On primi na sebe prirodu sjemena Avramova***⁸.“ (Jevr. 2,6)

„***Zato bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenički pred Bogom, da očisti grijeha narodne. Jer u čemu postrada i iskušan bi u onome može pomoći i onima koji se iskušavaju.***“ (Jevr. 2,17.18). Ako je u svemu bio dužan da bude kao svoja braća, onda je sigurno da mora da je podneo sve slabosti i kušanja kojima su izložena njegova braća. Dva naredna teksta koji nam ovu stvar posebno naglašavaju, dovoljan su dokaz za to. 2. Kor 5,21:

„***Onoga koji nije znao greha Bog je učinio grehom za nas, da mi u njemu postanemo pravednost Božja.***“

Ovo je mnogo jače od iskaza da je On došao „***u obličju sličnom grešnom telu***“ (Rim 8,3-Čarnić⁹). On je „***učinjen grehom***“. Ovo je ista tajna kao i ona koja kaže da je Božji Sin mogao da umre. Prečisto Jagnje Božje, koje nije znalo ni za kakav greh, nije se samo ubrojilo među prestupnike, nego je u stvarnosti uzelo grešnu prirodu na sebe. On je učinjen grehom, na takav način i sa takvom svrhom, da bismo mi bili učinjeni pravdom. Zato Pavle u Gal 4,4.5 kaže: „***A kad je došla punina vremena, posla Bog svoga Sina, rođenog od žene, koji je bio pod zakonom, da iskupi one koji su pod zakonom - da mi primimo usinovljenje.***“

„***Jer zato što je i sam trpeo kad je bio kušan, može da pomogne onima koji se iskušavaju.***“ „***Jer mi nemamo prvosveštenika koji ne može saosećati sa našim slabostima, nego je on u svemu bio iskušan - slično nama - izuzev greha. Pristupajmo, dakle, slobodno prestolu blagodati, da primimo milost i nademo blagodat kad nam zatreba pomoći.***“ (Jevr 2,18; 4,15.16)

Evo još jedne misli, iz koje možemo shvatiti celokupno učenje onih reči „***I riječ postade tijelo i useli se u nas***“ (Jv 1,14). Kako je moguće da Hristos, „***koji je i sam podložan slabosti***“ (Jevr 5,2) nije poznavao greh? Neki možda misle da ćemo uniziti Hristov karakter, ako Ga spuštamo na nivo grešnog čoveka. Međutim, sasvim suprotno. Mi jednostavno uzvisujemo samo božansku moć našeg slavnog Spasitelja, koji se dobrovoljno spustio do položaja grešnog čoveka, da bi mogao da ga uzdigne do svoje neukaljane čistote, koju je On sačuvao čak i pod najnepovoljnijim okolnostima. Njegova čovečnost je samo obavijala, prekrivala Njegovu božansku prirodu, kojom je neodvojivo bio povezan sa nevidljivim Bogom, a koja je bila više nego sposobna da uspešno odoli slabostima tela. Ceo Njegov život bio je borba. Pošto je u telu propatio sve što čovek, podstican neprijateljem svake pravednosti, uopšte može da propati, vratio se prestolu svoga Oca neukaljan kao i kad je napustio nebeske dvorove slave. Ni za jedan trenutak Njegova Božanska priroda nije dala utočište grešnim željama, niti se za jedan trenutak Njegova Božanska snaga uskolebala. Kad je pod silom smrti ležao u grobu, „***nije bilo mogućno da ga smrt drži***“, jer On „***ne učini greha.***“ (Dela 2,24; 2. Kor 5,21)

Neko bi možda ovde primetio: „***U tome ne vidim nikakvu utehu za mene. Ja doduše imam uzor, ali ne mogu da ga sledim, jer ja nemam onu silu koju je Isus imao. Čak i kad je bio na Zemlji, On je bio Bog; a ja sam čovek.***“ To je tačno, ali i ti možeš, samo ako želiš, da imaš istu moć koju je On imao. On je nosio naše slabosti, ali ipak nije grešio, jer je božanska moć stalno bila u Njemu. Čitaj nadahnute reči apostola Pavla i vidi ono što i mi možemo

⁸ **Prima prirodu** – U Karadžićevom prevodu стоји: „Jer zaista ne prima (*na sebe prirodu*) anđela, nego se prima (*na sebe prirode*) sjemena Avramova“. Reči u zagradi koje je Karadžić izostavio su čak i u starom engleskom prevodu Kralja James-a napomenute i razumljive – Prim. Prev.

⁹ u mnogim drugim prevodima стоји : „*u telu jednakom telu greha*“, kod Karadžića: „*u obličju tjela grehovnoga*“ – Prim. Prev.

posedovati: „*Radi toga preklanjam svoja kolena pred Ocem, od koga svaki rod na nebesima i na zemlji dobija ime, da vam da po bogatstvu svoje slave da njegovim Duhom budete ojačani za unutrašnjeg čoveka, da se Hristos vašom verom useli u vaša srca, da budete u ljubavi ukorenjeni i utemeljeni, da biste vi sa svima svetima mogli razumeti šta je širina, i dužina, i visina, i dubina, i poznati Hristovu ljubav koja prevazilazi naše saznanje, da budete ispunjeni svakom puninom Božjom.*“ (Ef 3,14-19)

Može li se tražiti nešto više od toga? Hristos, u kome „*telesno obitava sva punina Božanstva.*“ (Kol 2,9), želi da obitava u našim srcima tako da i mi budemo ispunjeni svom puninom Božjom. Kakvo dragoceno obećanje! On „*može saosećati sa našim slabostima*“ (Jevr 4,15). To znači da je On propatio sve ono što se nasleđuje grešnim telom; On poznaje sve to. On se u potpunosti poistovetio sa svojom decom; sve ono što tišti njih, tišti i Njega u istoj meri, i On zna koliko je božanske sile potrebno da bi se oduprlo. Samo ukoliko iskreno čeznemo za tim „*da se odreknemo bezbožnosti i svetskih žudnji*“ (Tit 2,12), On koji „*može da učini preko svega i iznad svega što mi ištemo ili mislimo*“ (Ef 3,20), voljan je i u stanju je da nam da silu. Sva sila Božanstva koja po prirodi obitava u Hristu, može milošću da obitava u našim srcima, jer nam je On bogato besplatno daruje.

Umorne, slabe i grehom potištene duše treba iz toga da crpe hrabrost. Treba sa radošću da pristupe prestolu blagodati, gde će zasigurno naći blagodat za vreme nevolje, kad im bude zatrebalo jer Spasitelj saoseća sa njihovom nevoljom, tim pre što je i On osećao istu potrebu za vreme svog iskušavanja. On saoseća sa našim slabostima. Da je On patio samo onda, pre mnogo vekova, onda bismo mogli da se bojimo da je zaboravio neke od slabosti. Ali ne, svako iskušenje koje vas pritiska, pritiska i Njega. Njegove rane su i dalje sveže, i On živi da bi mogao stalno da se moli za nas.

Kakve predivne mogućnosti stoje hrišćaninu na raspolaganju! Kakve visine svetosti on može dostići! Čak i kada se sotona toliko bori protiv njega i žestoko ga napada tamo gde je telo najslabije, on može da ostane u senci Svemogućega i da bude ispunjen svom puninom sile Božje. Onaj koji je jači od sotone želi da stalno obitava u srcu takve osobe tako da ona može da posmatra napade sotonine kao sa neke moćne tvrdave i da kaže: „*Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje.*“ (Fil 4,13)

Poglavlje 7

VAŽNE PRAKTIČNE POUKE

Smatrati Hrista Bogom i Stvoriteljem nije možda samo lepa teorija ili puko hrišćansko verovanje. Svako biblijsko učenje ima praktičnu primenu, a time u vidu i našu dobrobit. Zato ga treba pažljivo proučavati. Pogledajmo najpre u kakvom je odnosu ovo učenje sa zapovešću o suboti koja se nalazi u srcu Božjeg Zakona. Prema 1. Mojs 2,1-3 sledeće reči završavaju izveštaj o stvaranju: „*Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova. I svrši Bog do sedmoga dana dela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svih dela svojih, koja učini; i blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svih dela svojih, koja učini.*“ Ovo isto nalazimo i u četvrtoj zapovesti, 2. Moj 20,8-11.

Najvažnije u ovom kontekstu jeste činjenica da je ono isto Biće koje je stvaralo, počinulo. Onaj koji je šest dana radio i stvorio Zemlju, odmorio se i počinuo u sedmi dan i blagoslovio ga i posvetio. Mi smo međutim naučili da je Bog, Otac, kroz svoga Sina stvorio svetove i da je Hristos stvorio sve što postoji. Zaključak je, stoga, neizbežan da je Hristos na kraju šest dana stvaranja, dakle sedmoga dana, počinuo i taj dan blagoslovio i posvetio. Sedmi dan - subota - je zato u jednom sasvim posebnom smislu istaknut kao dan Gospodnjii. Kada je Isus rekao sitničavim farisejima: „***Jer je sin čovečji gospodar subote***“ (Mt 12,8), time je objavio svoju vlast nad ovim danom, koji su oni formalno tako savesno držali. Takođe iz ovih reči Spasitelja proizlazi da On subotu smatra spoljašnjim znakom svoga autoriteta, kao što je i dokazao da je veći od Hrama. Sedmi dan je time uspomena na stvaranje, koju je Bog odredio. To je dan najvredniji poštovanja od svih dana, jer on posebno služi za to da bismo se sećali stvaralačke sile Božje, koja je za ljude najočigledniji dokaz Njegovog Božanstva. I zato, kada je Hrist rekao da je Sin čovječji Gospodar čak i od Subote, On je izjavio, na najsnažniji mogući način, da je On ništa manje nego sam Stvoritelj, i da Njegovo Božanstvo zapravo potvrđuje ovaj dan kao sećanje na stvaranje.

Šta da odgovorimo na tako često stavljanu primedbu da je Hristos subotni odmor pomerio sa dana koji svedoči o završenom stvaranju, na drugi dan koji to značenje nema? - Hristos bi promenom ili uklanjanjem subote razorio ono što doziva u sećanje Njegovo Božanstvo. Da je On izbrisao subotu, time bi onda ukinuo i svoje vlastito delo i delovao bi protiv samoga sebe; ali carstvo koje se samo od sebe podeli, ne može opstati. Hristos ne može da porekne samoga sebe. Stoga On nije promenio nijedno slovo od onoga što je odredio. Subota svedoči o Hristovom Božanstvu i istovremeno ukazuje da je On dostojan poštovanja iznad svih paganskih bogova. Promeniti subotu, za Hrista bi isto tako bilo nemoguće kao i pozvati činjenicu da je za šest dana sve stvorio i sedmoga dana počinuo.

Dalje, često ponavljeni iskazi pokazuju da je Gospod Stvoritelj i izvor svake sile. Obratite pažnju na to kako je stvaranje i spasenje i poslanici Kološanima međusobno povezano: „*Stoga i mi od onoga dana kako smo to čuli ne prestajemo da se molimo Bogu za vas i da molimo da se vi ispunite poznanjem njegove volje u svakoj duhovnoj mudrosti i razumevanju, da živite dostoјno pred Gospodom i da mu u svemu budete ugodni, plodonosni u svakom dobrom delu i rastući u bogopoznanju, jačajući se svakom snagom shodno moći njegove slave - za svako strpljenje i istrajnost, da s radošću zahvaljujete Ocu koji nas je sposobio da učestvujemo u nasledstvu svetih u svetlosti. On nas je izbavio od vlasti tame i premestio u carstvo svog ljubljenog Sina, u kome imamo izbavljenje, oproštaj grehova. On je slika nevidljivoga Boga, prvoroden od sveg stvorenja, jer je u njemu stvoreno sve što je na nebesima i na zemlji, sve vidljivo i nevidljivo, bili to prestoli, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti; sve je njegovim posredstvom stvoreno - i za njega. I on je pre svega i sve u njemu ima svoje postojanje.*

On je i glava tela, Crkve; on je početak, prvorodenici iz mrtvih, da u svemu on bude prvi. Jer je Bog blagoizvoleo da se u njemu nastani sva punina.“ (Kol 1,9-19)

Nije nikakva slučajnost da je divna izjava o Hristu kao Stvoritelju povezana sa tvrđenjem da u Njemu imamo spasenje. I kada apostol izražava svoju želju da se jačamo „**svakom snagom po sili slave njegove**“, on istovremeno saopštava o kakvoj slavnoj sili je reč. Kada govori o tome da smo izbavljeni od vlasti tamne, on nam onda ukazuje i na silu našeg Oslobodioca. Za našu utehu nam se kaže da je Stvoritelj svih stvari takođe glava Crkve. On drži sve u svojim rukama preko svoje moćne Reči (Jevr. 1,3), i to na takav način da, sa velikim pouzdanjem možemo pevati:

**„Ruka koja sve u prirodi drži
sigurno će odbraniti Svoju decu.“¹⁰**

Obratite pažnju na povezanost sa rečima iz Is 40,26. Ovo poglavlje nam otkriva divnu mudrost i silu Hristovu. On zove po imenu vojsku nebesku, održava ih veličinom svoje svemoći i na svom mestu, i velike radi sile Njegove i jake moći ne izostaje nijedno. Stihovi 27-29: „**Zašto govorиш, Jakove, i kažeš, Izraelju: sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega? Ne znaš li? nisi li čuo da Bog večni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruđuje? razumu njegovom nema mere.**“ Čak naprotiv, „**On daje snagu umornom, i nejakom umnožava krepot**“ (29. stih). Njegova krepot, to je sposobnost da sve stvori ni iz čega; i zato može preko onih koji nemaju sile da čini čuda. On može iz slabosti dati snagu. Prema tome, sve ono što služi da nam pokaže stvaralačku silu Hristovu mora da doprinese da se obnovi naša duhovna snaga i naša duhovna hrabrost.

I upravo tome služi subota. To vidimo i na osnovu Psalma 92, koji ima naslov: „*Pesma za subotu*“. Prvi stihovi ovako glase: „**Lepo je hvaliti Gospoda, i pevati imenu tvome, višnji, javljati jutrom milost twoju, i istinu twoju noći, uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle! Jer si me razveselio, Gospode, delima svojim, s dela ruku tvojih radujem se.**“

Kakve veze ima ovo sa subotom? Jednostavno, subota je uspomena na stvaranje. Gospod kaže: „**I subote svoje dадох им да су знак између мене и њих да би знали да сам ја Господ који их посвећујем.**“ (Jez 20,12)

Psalmista je držao subotu po volji Božjoj. On je razmišljao o stvaranju i o divnoj sili i dobroti Božjoj, koja je u tome otkrivena. I dok je razmišljao o tome, za njega je postala stvarnost da se Bog, koji je ljiljane u polju odenuo slavom većom od slave Solomonove, daleko više brine za svoja razumom obdarena stvorenja. Kad je posmatrao nebo, koje svedoči o Božjoj sili i slavi, i postao svestan da je sve to ni iz čega dozvano u postojanje, ohrabrujuća misao rodila se u njemu, da ista sila želi da deluje i u njemu da bi ga oslobođila od ljudskih pogrešaka. Zato je bio radostan i klicao je Božjim delima. Spoznaja sile Božje, koja je došla iz posmatranja stvaranja, ispunila ga je hrabrošću kada je saznao da ta ista sila stoji i njemu na raspolaganju. Shvativši verom ovu silu, zadobio je pobjede. U tome se sastoji divni cilj subote, naime da pruži ljudima blaženo znanje o Bogu.

Pogledajmo ukratko još jednom ove dokaze:

1. Vera u Boga rađa se poznanjem Njegove moći. Neverovanje, naprotiv, dolazi iz nepoznavanja Božje moći da ispuni svoja obećanja: naša vera stoji u srazmeri prema pravilnom poznanju njegove sile.

¹⁰ Hrišćanska pesma, himna – Prim. Prev.

2. Posmatranje Božjeg stvaranja pruža nam istinsko shvatanje Njegovoj moći; Njegova večna sila i Božanstvo mogu se videti na Njegovim delima (Rim 1,20). Vera je ta koja donosi pobedu (1. Jv 5,4). Ali pošto vera dolazi poznanjem sile Božje, koja se zadobija kroz Njegovu Reč i kroz Njegova dela, onda kroz dela Njegovih ruku dolazimo do pobeđe. I zato, ako se subota, koja je uspomena na stvaranje, pravilno drži, onda je ona za hrišćane koji se bore izvor najveće snage.

To je značenje Jez 20,12: „**I subote svoje dадох им да су знак између мене и њих да би знали да сам ја Господ који их посвећујем.**“ Kada iz 1. Sol 4,3; 5,23.24 znamo da Bog želi naše posvećenje, onda učimo pomoću subote, kad se ona pravilno drži, o značaju sile Božje za naše posvećenje. Ista sila, kojom su stvoreni svetovi u svemiru, koristi se i za posvećenje onih koji se predaju Božjoj volji. Ako se ova misao u potpunosti shvati, onda mora ozbiljnoj duši da doneše radost i utehu u Bogu. Ako je posmatramo u ovom svetlu, onda možemo pravilno da shvatimo i reči iz Is 58,13.14:

„**Ako одвратиш ногу своју од суботе да не чиниш што је теби драго на мој свети дан, и ако прозовеш суботу милином, сваки дан Господњи славним, и будеш га славио не идуći својим путевима и не чинећи што је теби драго, ни говорећи речи, тада ћеш се веселити у Господу, и извеšчу те на висине земаљске, и даћу ти да jedeш наследство Јакова оца својега;jer уста Господња рекоše.**“

Ako se subota drži po Božjoj volji, kao uspomena na Njegovu silu stvaranja, onda će se duša sećati Božanske sile koju Gospod pokazuje za spasenje svoga naroda; oni će imati radosti u Gospodu. Subota je dakle velika tačka oslonca preko koje poluga vere dušu podiže u visine nebeskog prestola da bi održala prisnu zajednicu sa Bogom.

Sa nekoliko reči ovo se može ovako izraziti: Večna sila i Božanstvo Hristovo otkriveno je u stvaranju (Rim 1,20). Sposobnost da stvara pokazuje veličinu Božje sile. Jevanđelje je sila Božja na spasenje (Rim 1,16). Jevanđelje dakle otkriva silu koja je stvorila svet, a koja se sada ispoljava u spasavanju čoveka. U oba slučaja to je ista sila.

Ako se ova stvar posmatra u ovom svetlu, onda je jasno da nema više razloga za sporenje da li je spasenje veće od stvaranja; jer je spasenje stvaranje (2. Kor 5,17; Ef 4,24). Sila spasenja je sila stvaranja; Sila Božja koja spasava je ona ista sila, koja može uzeti čoveka iz ništavila i učiniti da on kroz celu večnost slavi i uzdiže Božju milost. „**Zато и који страдају по волji Božjoj нека му као vernom tvorcu предају душе своје у vernim delima.**“ (1. Pt 4,19)

Poglavlje 8

HRISTOS JE ZAKONODAVAC

„Jer je Gospod naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je car naš, on će nas spasti.“ (Is 33,22)

Sada ćemo posmatrati Hrista u jednom drugom položaju, u položaju koji potiče iz Njegovog dostojanstva kao Stvoritelja, jer Onaj koji je stvarao mora imati vlast. U Jv 5,22.23 Hristos kaže: „**Otac ne sudi nikome, nego je sav sud dao Sinu, da svi poštuju Sina kao što poštuj Oca.**“ Kao što je Hristos predstavljao Oca prilikom stvaranja, tako Ga otkriva i prilikom davanja Zakona i ispunjenja Zakona.

Kao dokaz dovoljan je sledeći delimičan izveštaj jednog događaja koji se desio za vreme lutanja Izrailja u pustinji: „**Potom podoše od gore Ora k Crvenom moru obilazeći zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta. I vikaše narod na Boga i na Mojsija: zašto nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hleba ni vode, a ovaj se nikaki hleb već ogadio duši našoj. I Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomre mnogo naroda u Izrailju**“ (4. Moj 21,4-6). Narod je govorio protiv Boga i protiv Mojsija i rekao: „**Zašto si nas doveo u ovu pustinju?**“ Oni su nalazili zamerke svom Vođi i zato su pomrli od zmija.

Pročitajmo sada Pavlove reči o istom događaju: „**Nemojmo ni Gospoda iskušavati, kao što su ga neki od njih kušali, pa izgiboše od zmija**“ (1. Kor 10,9). Iz ovoga jasno proizilazi da je vođa protiv koga su gundali bio Hristos. Dokaz više je i taj što je Mojsije radije voleo da strada sa narodom Božnjim, negoli da se naziva sin kćeri faraonove, državši sramotu Hristovu za veće bogatstvo od svega blaga misirskoga (Jevr 11,25,26). Tako i u 1. Kor 10,4 čitamo o očevima, koji su „**svi pili isto duhovno piće; jer su pili iz duhovne stene koja ih je pratila, a ta stena beše Hristos.**“ Hristos je bio vođa koji je izveo Izrailj iz Egipta.

Treće poglavje Jevrejima poslanice ovu činjenicu predstavlja još jasnije. Ovde nas Pavle opominje da gledamo na apostola i prvosveštenika, Isusa Hrista, koji je bio veran u svem domu svom, i to ne kao sluga, nego kao sin (naslednik) nad svojim domom (stihovi 1-6). Dalje se kaže da smo mi Njegov dom, ako pouzdanje i slavnu nadu do kraja čvrsto održimo. Ono na šta nas potom Sveti Duh opominje, jeste da slušamo Njegov glas i da nam srca ne otvrdnu kao očevima u pustinji. „**Postali smo, naime, Hristovi saučesnici, samo ako početak pouzdanja do kraja čvrsto održimo.**“ Kad se kaže: ‘**Danas ako čujete njegov glas, neka vam ne otvrdnu vaša srca kao prilikom ogorčenosti!**’ **Koji su to, naime, koji su čuli pa pali u ogorčenost?** Zar ne svi koje je Mojsije izveo iz Egipta? A na koje se srdio četrdeset godina? Nije li na one koji su zgrešili i čiji su leševi popadali u pustinji?“ (stihovi 14-17). Ovde se ponovo ukazuje na Hrista, istaknutog kao vođu Izrailja za vreme njihovog četrdesetogodišnjeg boravka u pustinji.

Još jedan dokaz nalazi se u knjizi Isusa Navina 5,13-15. Ovde se kaže da je čovek koga je Isus Navin video kod Jerihona sa isukanim mačem u ruci, na pitanje: „**Jesi li naš ili naših**

neprijatelja?" - odgovorio: „**Nisam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje i sad dođoh.**“ I u 15. stihu On se naziva „*vojvoda vojske Gospodnje*“ i naređuje Isusu Navinu da izuje svoju obuću, jer je mesto gde стоји sveto, isto kao što je Gospod naredio Mojsiju kod grma koji je goreo (2. Moj 3,4). Zaista, nema nikoga ko bi mogao osporiti činjenicu da je Hrist bio stvarni vođa u Izrailju, iako je bio nevidljiv. Mojsije, vidljivi vođa, „**držao se čvrsto Nevidljivoga kao da ga gleda**“ (Jevr 11,27). To nije bio niko drugi do Hristos, koji je dao nalog Mojsiju da ide i da izbavi svoj narod.

Pogledajmo sada 2. Mojs 20,1-3: „**Tada reče Bog sve ove reči govoreći: Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. Nemoj imati drugih bogova uza me.**“ Ko je izrekao ove reči? Onaj koji ih je izveo iz Misira. A ko je bio taj Voda koji je izveo Izraelja iz Misira? Bio je to Hristos. Ko je onda objavio Zakon sa Sinaja? Bio je to Hristos, sjajnost slave i obliće bića Oca¹¹, kroz koga se Bog otkriva ljudima. Bio je to Stvoritelj svih stvorenih stvari i Onaj kome je sav sud predan.

Ova se tačka može dokazati i na jedan drugi način. Kad Gospod bude dolazio ponovo, odjeknuće bojni poklič i Njegova zapovedna reč prodreće u grobove i probuditi mrtve (1. Sol 4,16; Jv 5,28.29). „**Gospod će s visine riknuti, i iz stana svetinje svoje pustiće glas svoj, silno će riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze grožđe podignuće viku na sve stanovnike zemaljske. Proći će graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim telom, bezbožnike će dati pod mač, govori Gospod**“ (Jer 25,30.31). Ako ovo uporedimo sa Otk 19,11-21, gde Hristos, vojvoda vojske nebeske, Reč Božja, Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima, izlazi i gazi kacu vina srđnje i ljutog gneva Boga Svedržitelja, što donosi uništenje za sve zle na Zemlji, onda zaključujemo da je Hristos taj koji će riknuti iz svog stana na sve stanovnike zemaljske, kad bude imao raspru sa svim narodima. Prorok Joilo, takođe, dodatno otkriva ovu tačku kad kaže: „**I Gospod će riknuti sa Siona, i iz Jerusalima će pustiti glas svoj, i zatrešće se nebo i zemlja.**“ (Joilo 3,16)

Na osnovu ovih i drugih mesta u Bibliji može se videti da će se nebo i zemlja zatresti od Hristovog glasa kad bude došao da spase svoj narod. Tada će se sva zemlja ljuljati kao pijan čovek i premestiće se kao koliba (Is 24,20), i nebesa će sa hukom proći (2. Petr. 3,10). A sada čitajmo u Jevr 12,25.26:

„**Gledajte da ne odbijete onoga koji govori. Jer ako ne utekoše oni što odbiše onoga koji je prorokovao na zemlji, još manje ćemo uteći mi kad se uklanjamo od onoga koji govori sa nebesa. Njegov glas je tada potresao zemlju, a sada je obećao: 'Još jednom potrešću ne samo zemlju nego i nebo.'**“

Kad je ovaj glas govorio pri objavljinju Zakona sa planine Sinaj, Zemlja se tresla (2. Mojs 19,18-20; Jevr 12,18-20). Bio je to događaj kojemu po strahoti nije bilo ravna, niti će biti sve dok Gospod ne dođe sa svojim anđelima da spase svoj narod. Zapazite da taj glas, koji je tada zatresao zemlju, ubuduće neće pokrenuti samo Zemlju, nego i nebesa. Upravo smo utvrdili da će to biti Hristov glas, čiji će snažan odjek pokrenuti i nebo i Zemlju, kad On bude imao raspru sa narodima zemaljskim. Tako iz ovog ponovo proizlazi da je to bio Hristov glas koji se čuo sa Sinaja kada je objavljivao Deset zapovesti. To je prirođen zaključak onoga što smo naučili o Hristu kao Stvoritelju i Gospodaru subote.

Činjenicu koju ovde ističemo u vezi otkupljenja - da je Hristos deo Božanstva, dakle da ima sve osobine Boga i da je u svakom pogledu kao Stvoritelj i Zakonodavac jednak Ocu - upravo delu pomirenja daje silu i važnost. Samo je na taj način spasenje moguće. Hristos je umro „**da nas privede Bogu**“ (1. Petr 3,18). Da je Njemu nedostajala makar i najmanja sitnica, jota u jednakosti sa Bogom, ne bi mogao da nas dovede Bogu. Božanstvo znači imati

¹¹ U rumunskom prevodu: „Savršena predstava bića Očevog.“

osobine Boga. Da Hristos nije Bog, onda bismo imali samo običnu ljudsku žrtvu. Čak i kad bi se prihvatiло да је Христос најјезвишеније од свих створених бића у свемиру, не би нам се time ништа помогло; јер у том случају Он би био само један поданик, који дугује верност и послушност Закону, без икакве могућности да учини нешто више од своје дужности. Он тада не би имао прavedност, коју би могао dati другима. Postoji beskrajna razlika između најјевишег andjela koji je ikad stvoren, i Boga; ni најјезвишенији andeo ne bi могао da podigne čoveka i učini ga učesnikom božanske prirode. Andeli mogu da služe i pomažu, ali само Бог може да otkupi. Zato, neka je hvala Богу што smo spaseni spasenjem koje je u Hristu Isusu, u kome boravi sva punina Božanstva telesno i koji, na taj начин, може sasvim da spase one koji Njegovim posredstvom prilaze Богу. (Kol 2,9; Jevr 7,25)

Ova istina pomaže boljem razumevanju pitanja зашто је Христос назван Rečju Božjom. On je taj kroz кога је objavljena volja i sila Božja. On је, како је objavljено, сastavni deo Božanstva, prikaz самог Бога. On је открио Бога ljudima; On nas је upoznao sa Njim. Оčева је volja била да у Христу обитава punina. Time, međutim, Otac nije stavljen u drugi plan, као што то неки misle. Proslavljanjem Hrista као Stvoritelja i Zakonodavca proslavlja се i Otac, jer се karakter Oca odslikava u Sinu¹². Pošto Oca poznajemo jedino kroz Sina, onda је jasno da Oca не могу поштовати oni који не uzvišuju Sina. Kao што i sam Христос kaže: „**Ko ne poštuj Sina - ne poštuj ni Oca koji ga je poslao.**“ (Jv 5,23)

Postavlja се pitanje kako Isus може biti posrednik između Бога и чoveka, а istovremeno i Zakonodavac? Mi ne можемо objasniti како је то moguće, осим што prihvatomо izveštaj Pisma да је то tako. I činjenica да је то tako daje силу i vrednost nauci о помirenju. Sigurnost grešnika u njegovo потпуно pomilovanje ležи u tome да је sam Zakonodavac, protiv кога се чovek podigao i kome se rugao, упрано onaj који је dao sebe за nas. Kako неко може sumnjati у искреност namere Božje ili u Njegovu ljubav prema ljudima, ако се On sam žrtvovao radi njihovog otkupa? I нико нека не misli да су Otac i Sin u оvoj stvari bili odvojeni. Oni су i ovde, као и u svemu drugom, bili jedno. Savet mira постоји међу obojicom (Zah 6,12.13), па чак и за vreme boravka na Zemlji jedinorodni Sin је bio u naručju Oca.

Kakvo predivno otkrivenje ljubavi! Nevini је patio за krivca; Pravednik за nepravednika; Stvoritelj за svoja stvorenja; Zakonodavac за prekršioca Zakona; Car за svoje побunjene поданике. Kad Бог nije поштедeo svog jedinorodnog Sina, nego га је predao за sve nas, како да nam onda (Otac) с Njim sve ne daruje? (Rim 8,32). Beskrajna ljubav nije mogla pronaći bolji начин да se otkrije. S правом може Гospод да kaže: „**Šta je još trebalo činiti vinogradu mojemu što mu ne učinih?**“ (Is 5,4)

¹² „Odslikava u Sinu“ - u rumunskom prevodu: „Isijava kroz Sina“

Poglavlje 9

PRAVEDNOST BOŽJA

„Tražite prvo carstvo i pravednost njegovu, a sve ovo dodaće vam se.“ (Mt 6,33)

Hristos uči da je Božja pravednost jedina stvar koju u ovom životu treba da tražimo. U poređenju sa tim hrana i odeća imaju sporedan značaj. Traženje carstva Božjega i Njegove pravednosti treba da bude glavna preokupacija u našem životu. Za ostale stvari brine se Bog, što je činjenica - tako da one ne treba da pričinjavaju toliko nespokojsztva i brige.

U 1. Kor. 1,30 kaže se da nas je Hristos učinio pravednim kao i mudrim, i pošto Hristos jeste mudrost Božja i u Njemu boravi sva punina Božanstva telesno, jasno je da je pravednost koju smo dobili od Njega, zapravo pravednost Božja. Razmotrimo šta tačno znači ova pravednost.

Čitajmo Ps 119,172: **„Jezik će moj kazivati reč tvoju, jer su sve zapovesti tvoje pravednost.“** Zapovesti su pravednost, ne samo u nekom apstraktnom smislu, kao neka teorija, nego su one zaista pravednost Božja. Evo dokaza: **„Podignite k nebu oči svoje i pogledajte dole na zemlju; jer će nebesa iščeznuti kao dim i zemlja će kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomreće takođe; a spasenje će moje ostati doveka, a pravednosti moje neće nestati. Poslušajte me koji znate pravednost, narode, kome je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se.“** (Is 51,6.7)

Vidimo iz ovog stiha da su ljudi koji poznaju Božju pravednost oni u čijem je srcu Zakon. Na taj način je Zakon Božji pravednost Božja. To se može dokazati i na jedan drugi način. Pismo kaže: **„Svaka nepravda je greh“** (1. Jv 5,17). **„Greh je bezakonje“** (1. Jv 3,4).

Pošto je greh prekršaj Zakona a istovremeno i nepravednost, onda su greh i nepravednost jednaki. Ali ako je nepravednost prekršaj Zakona, onda pravednost mora biti poslušnost Zakonu. Ovu tvrdnju predstavićemo u matematičkoj formi:

$$\begin{aligned} \text{nepravednost} &= \text{greh} \quad (1. \text{ Jv } 5,17) \\ \text{prekršaj Zakona} &= \text{greh} \quad (1. \text{ Jv } 3,4) \end{aligned}$$

Prema načelu da su dve stvari, koje se jednakodobno odnose prema trećoj (istoj) stvari, međusobno jednakе, onda imamo:

nepravednost = prekršaj Zakona

To je negativna jednačina. To isto izraženo na pozitivan način glasi:

pravednost = poslušnost Zakonu

Koji je to Zakon, prema kome je poslušnost pravednost, a njegov prekršaj greh? To je Zakon koji kaže: „**Ne poželi**“; jer Pavle kaže da ga je ovaj Zakon osvedočio u greh (Rim 7,7). Zakon - Deset zapovesti - merilo je, dakle, Božje pravednosti. Pošto je to Zakon Božji i pošto je to pravednost, onda to mora biti Božja pravednost. Nema druge pravednosti.

Pošto su Deset zapovesti pravednost Božja - prepis Njegovog karaktera - onda se može lako razumeti da je strah Gospodnji, ustvari, držanje Njegovih zapovesti, što je jedina dužnost koju čovek ima (Prop 12,13). Ali neka niko ne misli da je njegova dužnost usko ograničena, jer se odnosi samo na Deset zapovesti; jer one su „**veoma široke**“ (Ps 119,96). Zakon je „duhovan“ i sadrži mnogo više nego što se vidi pri površnom čitanju. „**A telesni čovek ne razume što je od Božjeg Duha, jer je to za njega ludost, i ne može da razume, zato što o tome treba na duhovan način rasuđivati**“ (1. Kor 2,14). Sveobuhvatno biće Zakona razumeju samo oni koji o tome razmišljaju u dubokoj molitvi. Nekoliko tekstova Svetog pisma biće dovoljno da nam pokažu nešto od njegove širine.

U Propovedi na Gori Isus kaže: „**Čuli ste da je rečeno starima: 'Ne ubij', a ko ubije biće kriv sudu. A ja vam kažem da će svaki koji se gnevi na brata svoga biti kriv sudu. Ako ko kaže bratu svome 'raka', biće kriv sinedrionu. Ako ko kaže 'budalo' zaslužiće pakao ognjeni**“ (Mt 5,21.22). „**Čuli ste da je rečeno: 'Ne čini preljube.' A ja vam kažem da svaki koji gleda ženu s tim da je poželi, već je učinio preljubu s njom u srcu svome**“ (Mt 5,27.28).

To ne znači da su zapovesti „*Ne ubij*“ i „*Ne čini preljube*¹³“ nesavršene, niti da Isus od hrišćana zahteva viši stepen moralnosti nego od svog tadašnjeg naroda, Jevreja. On zahteva isto od svih ljudi u svim vremenima. Isus je samo objasnio ove zapovesti i pokazao njihovu duhovnu prirodu. Fariseji su ga na prikriven način bili okrivili da On krši i gazi Zakon. Na to je On odgovorio da se Zakon ne može ukinuti; On je došao da ispunji Zakon (Mt 5,17). Potom je objasnio pravi smisao Zakona na način koji je njih osvedočio da ga oni prestupaju. On je pokazao da već jedan pogled ili jedna misao mogu biti prekršaj Zakona - čime je zaista razotkrio misli i težnje srca.

Time, međutim, Isus nije objavio nijednu novu istinu, nego je staru obasjao svetlošću i razjasnio je. Zakon je prilikom objave na Sinaju imao isto značenje, kao i onda kada ga je Isus objašnjavao u Propovedi na Gori. Kada je glasom, od kojeg je zadrhtala Zemlja rekao „*Ne ubij!*“, On je mislio: „*Nemoj da gajiš ljutnju u srcu, nemoj da se predaješ zavisti, svađi ili nečem drugom što bi te moglo dovesti do ubistva.*“ Sve to i još i više sadržano je u zapovesti „*Ne ubij!*“ To nalazimo i u nadahnutim rečima Starog zaveta, jer Solomon pokazuje da se Zakon bavi kako vidljivim, tako i skrivenim stvarima. Pošto je u stihu Prop 12,13 pozvao sve

¹³ **Ti nećeš** – u prevodu Karadžić-Daničić, imamo jasno izraženu negaciju u zapovestima (Ne ubij, Ne čini preljube, Ne poželi...), koja znači izričitu zabranu, a koja se može razumeti i kao duh zakona koji nam zabranjuje određene aktivnosti. Međutim, u izvornom tekstu, upotrebljena je zapovest sa obećanjem „Ti nećeš...“ Bog ne samo što je svom narodu objasnio što neće raditi, već mu je u samoj zapovesti dao i nadu, tj. obećao silu potrebnu za izvršavanje zapovesti; dakle, ukazao mu je na to što **će** raditi! Tako i samo pismo kaže da je peta zapovest, zapravo, prva zapovest sa obećanjem, jer ona u izvornom tekstu kaže: „Ti ćeš poštovati oca svoga i mater svoju...“ što je ne samo zapovest, već ona u sebi ima i silu Božje reči, ili garanciju za one koji veruju, da će biti izvršena! – Prim. Prev.

ljude da drže Božje zapovesti - „**Boga se boj i zapovesti njegove drži, jer to je sve čoveku**“ - on dodaje: „**Jer će svako delo Bog izneti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.**“ (stih 14)

Zaključak je sledeći: Sud obuhvata i one najtajnije stvari. Na Sudu Zakon služi kao merilo i prosuđuje svaki postupak, bio dobar ili zao. Prema tome Zakon zabranjuje zlo, kako u mislima tako i na delu. Iz toga se izvodi zaključak da zapovesti Božje sadrže celokupnu dužnost čoveka.

Uzmimo prvu zapovest: „**Nemoj imati drugih bogova osim mene.**“ Apostol govori o ljudima čiji je bog trbuš (Fil 3,19). Ali razvrat i neumerenost su samoubistvo. Tako vidimo da je prva zapovest ovde povezana sa šestom („*Ne ubij!*“). Ali to nije sve, jer on kaže da je lakomstvo idolopoklonstvo (Kol 3,5). Očigledno, deseta zapovest ne može da se prezire, a da se ne gazi prva i druga. Ona se poklapa s njima, i mi vidimo da je Dekalog jedan krug, čiji je obim toliko veliki kao univerzum. On sadrži moralne obaveze svakog čoveka. Rezimirajući, može se reći da je Zakon merilo pravednosti Boga, čija je vladavina večna.

To potvrđuje tačnost izjave: „**Biće opravdani oni koji zakon tvore**“ (Rim 2,13). Opravdati znači: učiniti pravednim ili pokazati da je neko pravednik. Zato je očigledno da samo savršena poslušnost, savršeno pravednom zakonu, može učiniti čoveka pravednim. Božja je namera bila da sva Njegova stvorenja imaju takvu poslušnost prema Zakonu. Samo se tako može razumeti da je Zakon dat za život (Rim 7,10).

Ali da bi se čovek na Sudu mogao naći kao „izvršitelj Zakona“, mora u punom smislu reči, u svakom trenutku svog života da drži Zakon. Ako odstupi u bilo kojoj tački, neće moći da se kaže za njega da je držao Zakon; on ne može biti izvršitelj Zakona, ako ga je samo delimično držao. Zato je žalosna činjenica da među svim ljudima nema nijednog izvršitelja Zakona, jer „**i Jevreji i Grci svi sagrešiše, kao što stoji napisano: nijednog nema pravedna; nijednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji čini dobro, nema nijednoga ciglog**“ (Rim 3,9-12). Zakon govori svima na koje se odnosi. Na celom svetu se ne može naći nijedan koji bi mogao da otvorí usta i opravda sebe od krivice, koju Zakon iznosi protiv njega. Svaka usta su zatisnuta i sav svet je „**kriv pred Bogom**“ (stih 19), „**jer svi sagrešiše i izgubili su slavu Božju.**“ (stih 23)

Premda se „**izvršitelji Zakona opravdavaju**“, ipak je jasno da „**se delima zakona nijedno telo neće opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje greha**“ (Rim 3,20). Zakon, koji je „**svet, pravedan i dobar**“ (Rim 7,12), ne može da opravda nijednog grešnika. Drugim rečima, pravedan Zakon ne može da proglaši nevinim svoje prestupnike. Zakon koji bi opravdao bezbožnog čoveka, bio bi bezbožan zakon. Međutim Zakon ne treba prezirati samo zato što ne može da opravda grešnika. Naprotiv, baš iz ovog razloga treba ga hvaliti. Činjenica da Zakon ne može nijednog grešnika proglašiti pravednim - da ne može reći da čovek drži zakon kad ga u stvarnosti ne drži - sama je po sebi dokaz da je on dobar. Ljudi hvale zemaljskog sudiju koji se ne može podmititi i koji ne proglašava krivog čoveka nevinim. Iz istog razloga bi trebalo da hvale i Božji Zakon, koji nikada ne daje netačno ili pogrešno svedočanstvo. On izražava savršenstvo pravednosti i zato je prinuđen da objavi ma koliko to bilo žalosno, da nijedan jedini Adamov potomak nije ispunio njegove zahteve.

Štaviše, činjenica da je čovekova dužnost da ispunjava Zakon, pokazuje da čovek, ako ga u jednoj jedinoj tački prekrši, nikada to više ne može da ispravi. Zahtevi svakog propisa Zakona su tako obuhvatni i ceo Zakon je tako duhovan, da nijedan andeo ne bi mogao ništa drugo da čini, osim da mu bude poslušan. I više od toga: Pošto je Zakon pravednost Božja, odraz Njegovog nepromenljivog karaktera, onda iz toga sledi da ni sam Bog ne može da nadmaši meru dobrote koja je utvrđena u Njegovom Zakonu. Bog ne može biti bolji nego što već jeste, a Zakon objavljuje kakav je On. Kakve, onda, izgledе ima onaj koji je makar samo

jedan propis prekršio, da učini neko dodatno dobro, kako bi upotpunio već potpunu i savršenu meru zakona, u pokušaju da se iskupi za svoj prekršaj.¹⁴ Ko to pokušava, pokušava nemoguće: naime da bude bolji nego što to Bog zahteva, štaviše, bolji i od samoga Boga.

Ali nije ovo tako jednostavno, kao da je čovek pao samo u jednoj pojedinosti. Čovečanstvo je zakazalo u svakoj pojedinosti. „*Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji čini dobro, nema ni jednoga ciglog.*“ I ne samo to nego pali čovek ne može svojom oslabljenom snagom da učini ni jedno jedino delo koje odgovara tom savršenom merilu. Za ovo, osim ponavljanja činjenice da je Zakon merilo Božje pravednosti, nije potreban nijedan drugi dokaz. Sigurno da niko neće biti takо ohol i tvrditi da je bilo koje delo u njegovom životu bilo tako dobro kao da ga je sam Bog učinio. Svako mora sa psalmistom da kaže: „**Moja dobrota ne doseže do Tebe!**“¹⁵ (Ps 16,2)

Sve ovo direktno proizilazi iz Pisma. Hristos, „*koji nije imao potrebe da Mu ko svedoči za čoveka, jer je sam znao šta beše u čoveku*“ (Jv 2,25), rekao je: „*Jer iznutra iz ljudskog srca izlaze zle misli, blud, krađe, ubistva, preljube, lakomstva, zloče, prevare, raspojasanost, zavist, hula, oholost, bezumlje. Sva ova zla izlaze iznutra i čine čoveka nečistim*“ (Mk 7,21-23). Drugim rečima, lakše je činiti zlo nego dobro. Ono što čovek čini u svom prirodnom stanju jeste zlo. Zlo stanuje u čoveku i deo je njegovog bića. Zato apostol kaže: „**Zato je stremljenje tela neprijateljstvo Bogu; jer se ne pokorava Božjem zakonu, niti može. Koji su sasvim u telu, ne mogu da ugode Bogu**“ (Rim 8,7.8). I opet: „*Jer telo želi protiv duha, a duh protiv tela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne činite ono šta hoćete*“ (Gal 5,17). Pošto je sada zlo deo čovekove prirode i pošto ga je svako nasledio od praroditelja, jasno je da sva pravednost, koja dolazi od takvog čoveka, u poređenju sa prečistom haljinom Božje pravednosti, nije ništa drugo do „**nečista haljina**“ (Is 64,6).

Dobra dela ne mogu izaći iz grešnog srca. To nam Gospod jasno pokazuje jednim poređenjem: „*Jer se svako drvo poznaje po svom plodu. S trnja se ne beru smokve, niti se grožđe bere s kupine. Dobar čovek iz dobre riznice svoga srca iznosi dobro, a zao čovek iz zle riznice iznosi zlo; jer njegova usta govore ono čega je srce puno*“ (Lk 6,44.45). Time hoće da se kaže da čovek ne može da učini ništa dobro, ako najpre ne postane dobar. Zato dela koja čini grešni čovek nikada nisu u stanju da ga opravdaju; naprotiv, pošto dolaze iz zlog srca, ona su zla i tako umnožavaju količinu njegove grešnosti. Iz zlog srca može izaći samo zlo, a povećano zlo ne može proizvesti nijedno dobro delo. Grešan čovek stoga uzalud nastoji da se opravda svojim naporima. On mora da bude učinjen pravednim da bi mogao da čini dobro koje želi i koje se od njega zahteva.

Rezimirajmo ovo, dakle:

1. Zakon Božji izražava potpunu, savršenu pravednost, i od svakoga koji želi da uđe u carstvo Božje zahteva se potpuna poslušnost ovom Zakonu.

2. Zakon, međutim, ne može ni jednom čoveku dati ni najmanju meru pravednosti, jer su ljudi grešnici i nisu u stanju da odgovore njegovim zahtevima. Ma koliko čovek ozbiljno radio na sebi, ništa što on može da učini ne zadovoljava zahteve Božjeg Zakona. Oni su suviše uzvišeni za njega, on ih ne može ispuniti; on ne može dostići pravednost kroz Zakon, jer „*se delima zakona nijedno telo neće opravdati pred njim.*“ Kakvo žalosno stanje! Mi moramo da imamo pravednost koju zahteva Zakon, inače ne možemo doći u carstvo

¹⁴ Drugim rečima, Adamovi potomci su prekršili zakon i ne mogu više da ga drže sami od sebe; oni ne mogu da učine ništa sa svoje strane da bi nadoknadili prekršeno. Zato, svaki pokušaj od strane čoveka da nadoknadi prekršaj zakona, u stvari je pokušaj da se učini neko dobro **preko, iznad zakona**; da se zakonu **doda** neko dobro od strane čoveka. Tako čovek pokušava da bude iznad zakona i iznad Boga, što je sotonska ideja od početka.

¹⁵ Vukov prevod: „Ti si Gospod moj, nemam dobra osim Tebe.“

nebesko; Zakon, međutim, ne daje pravednost nijednom od nas. Bez obzira na naše najozbiljnije i neprestane napore, Zakonu je nemoguće da nam da ma i najmanji deo svetosti, bez koje нико neće videti Gospoda.

Ko će onda biti spasen? Postoji li uopšte tako nešto kao što je pravedan čovek? Da, Biblija često govori o njima. Ona Lota naziva „*pravednim Lotom*“. Isto tako govori o tome da će biti pravednih ljudi, koji će primiti svoju slavnu nagradu, kao što čitamo iz Is 3,10: „*Recite pravedniku da će mu dobro biti, jer će jesti plod od dela svojih.*“ Biblija nedvosmisleno izjavljuje da će na kraju postojati pravedan narod: „*Tada će se pevati ova pesma u zemlji Judinoj: imamo tvrd grad: zidovi su nama i bedemi spasenje. Otvorite vrata da uđe narod pravedni, koji drži veru*¹⁶“ (Is 26,1.2). David kaže: „*Zakon je tvoj istina*“ (Ps 119,142). Zakon ne samo što je istina, nego je on zbir svih istina (Prop 12,13); prema tome narod koji drži Njegovu istinu mora biti narod koji drži Zakon Božji. Oni će biti izvršitelji Njegove volje i ući u carstvo nebesko (Mt 7,21).

Poglavlje 10

GOSPOD NAŠA PRAVEDNOST

Kako čovek može imati pravednost koja je potrebna da bi se ušlo u carstvo Božje? Odgovor na ovo pitanje je najveće delo jevanđelja. Dozvolite prvo da proučimo značajnu lekciju o opravdanju ili o dodeljivanju pravednosti. Činjenice nam mogu pomoći u boljem razumevanju teorije. U Lk 18,9-14 čitamo jednu Isusovu priču o pravednosti ili o davanju pravednosti: „*A ovu priču kaza nekima koji su bili uvereni u sebe - da su pravedni - i ostale ljude nipođaštavali. Dva čoveka odoše u hram da se pomole, jedan farisej a drugi carinik. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože, hvala ti što nisam kao drugi ljudi, razbojnici, nepravednici, preljubočinci, ili kao i ovaj carinik; postim dva puta u nedelji, dajem desetak od svega što stičem. A carinik je stajao izdaleka i nije htio ni oči da podigne prema nebu, nego je udarao svoja prsa govoreći: Bože, budi milostiv meni grešnom. Kažem vam, ovaj se vratio kući opravdan, a ne onaj; jer će biti ponižen svako ko uzdiže samoga sebe, a uzvišen će biti ko samoga sebe unizuje.*“

Ovaj primer nam je dat da razumemo kako se može, i kako se ne može steći pravednost. Fariseji nisu izumrli. I u današnjim vremenima ima još mnogo onih koji očekuju da mogu steći pravednost svojim dobrim delima. Oni se uzdaju u sebe i veruju da su pravedni. Oni se, doduše, ne hvale uvek javno, ali na mnogo drugih načina pokazuju da se uzdaju u svoju vlastitu pravednost. Možda se farisejski duh, koji za sticanje Božje naklonosti želi da ukaže na vlastita dobra dela, može naći i kod samih hrišćana, koji se zbog tereta svojih greha osećaju veoma potišteni. Oni tuguju zbog svog grešnog stanja i oplakuju svoju

¹⁶ **Koji drži istinu...** – Daničić je preveo „koji drži vjeru“, no tačan prevod je „koji drži istinu“. Iako se može protumačiti da je u pitanju ista ideja, ipak, jasno je da vera počiva na istini, tj. da vera mora biti upućena na istinu, ili neku vrstu nauke. Iz toga proizilazi, da narod koji drži istinu, zapravo veruje u tu istinu na jedan ispravan način, i tako ispunjava zahteve zakona čime mu se vera pripisuje u pravdu.– Prim. Prev.

slabost. Njihovo svedočanstvo se nikada ne uzdiže iznad ovog nivoa. Prilikom razgovora na skupovima oni se postiđeno drže po strani i ne susreću se s Bogom u molitvi. Ako su zgrešili nešto više nego obično, ne mole se sve dok se svest o njihovim gresima više ili manje ne obriše, ili dok ne uobraze da su ono što im je nedostajalo popravili posebno dobrim ponašanjem. Šta to otkriva? To otkriva onaj farisejski duh koji se svojom pravednošću pred Bogom busa u grudi, da neće da Mu pristupi sve dok se ne osloni na lažni stub svoje lične pravednosti. Ovi ljudi hteli bi da kažu Bogu: Vidi, kako sam bio dobar poslednjih dana; ti ćeš me sada sigurno prihvati.

Ali kakva je posledica? - Čovek koji se uzdao u svoju pravednost, nije je imao, dok je onaj koji se molio u svojoj potištenosti: „Bože, budi milostiv meni grešnom“, otišao „opravdan“ kući. Hristos kaže da je on otišao kući opravdan tj. da je bio učinjen pravednikom.

Obratite pažnju: Carinik je učinio više nego što je samo žalio zbog svojih grehova; on je molio za milost. Šta je milost? Milost je nezaslužena naklonost ili nastrojenost (dispozicija) da se prema ljudima može bolje postupati nego što to oni zaslužuju. Sveti pismo kaže o Bogu: „**Koliko je nebo visoko od zemlje, toliko je milost njegova k onima koji ga se boje**“ (Ps 103,11). Rastojanje između neba i Zemlje je dakle, mera prema kojoj Bog sa nama, ako ponizno stupimo pred Njega, bolje postupa nego što mi to zaslužujemo. A kako to On bolje postupa sa nama? Tako što uzima naše grehe; jer sledeći stih kaže: „**Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.**“ To je u saglasnosti sa izjavom Isusovog omiljenog učenika: „**Ako ispovedamo svoje grehe, on je veran i pravedan - da nam oprosti grehe i očisti nas od svake nepravednosti.**“ (1. Jv 1,9).

Za dalje zaključke o Božjoj milosti i njenom otkrivenju čitajmo u Miheju 7,18.19: „**Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prestupe ostatku od nasledstva svojega, ne drži doveka gneva svojega, jer mu je mila milost. Opet će se smilovati na nas; pogaziće naša bezakonja; baciceš u dubine morske sve grehe njihove.**“ Čitajmo sada direktni stav Božje reči po pitanju davanja pravednosti.

Pošto je apostol Pavle dokazao da su svi sagrešili i izgubili slavu Božju, jer se nijedno telo ne može opravdati pred Njim, on nastavlja i kaže da smo „**opravdani (učinjeni pravednim) zabadava, njegovom milošću, kroz otkup koji je u Hristu Isusu, kojega je Bog istakao da bude pomirenje kroz veru u Njegovu krv, da pokaže svoju pravednost kojom je u svojoj božanskoj strpljivosti oprštao grehe prošlosti**“; objavivši: „**Ja rekoh u sadašnje vreme svoju pravednost, da je On pravedan i da može opravdati onoga koji veruje u Isusa.**“ (Rim. 3,24-26)

„**Opravdani zabadava.**“ Kako je ovo moguće? Pošto i najbolji napor i grešnoga čoveka ne mogu ni najmanje doprineti da on dobije pravednost, očigledno je da mu se ona može dati samo kao dar. Pavle jasno označava takvu pravednost kao dar: „**Jer ako se posredstvom jednoga smrt zacarila - usled prestupa jednoga, mnogo će pre oni, koji primaju izobilje blagodati i dara pravednosti, carovati u životu posredstvom jednoga, Isusa Hrista!**“ (Rim 5,17). Pošto je pravednost dar, onda je i večni život, koji je nagrada za pravednost, dar Božji kroz Isusa Hrista, Gospoda našeg.

Otac je istakao (naimenovao) svoga Sina kao Onoga kroz koga dobijamo oproštenje naših greha, a ovo oproštenje sastoјi se jednostavno u objavi Njegove pravednosti (koja je naravno, takođe, pravednost Božja). Bog, koji je „**bogat u milosti**“ (Ef 2,4) i koji ima zadovoljstvo u tome, pokriva svojom pravednošću grešnika koji prihvata Hrista kao zamenu za njegov greh. To je sigurno dobra razmena za grešnika, a ipak nije gubitak za Boga; jer Njegova je svetost beskonačna, i ta zaliha se nikada ne može smanjiti.

Stihovi koje smo upravo razmatrali (Rim 3,24-26) samo su drugo objašnjenje stihova 21 i 22, koji slede izjavu da se delima Zakona niko ne opravdava. Apostol onda nastavlja: „**A sad se bez učešća zakona javila pravednost od Boga, posvedočena od zakona i proroka, naime, pravednost Božja koja verom u Isusa Hrista dolazi na sve koji veruju.**“ Bog stavlja svoju pravednost na onoga koji veruje. On ga pokriva njome, tako da se greh više ne pojavljuje. Tek tada oni kojima je oprošteno mogu da uzviknu sa prorokom:

„**Veoma ču se radovati u Gospodu, i duša će se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuče u haljine spasenja i plaštom pravde ogrte me kao kad ženik namesti nakit i kao kad se nevesta uresi uresom svojim.**“ (Is 61,10)

Neko bi mogao da primeti i da postavi pitanje: Kako se slažu reči „A sad se bez učešća zakona javila pravednost od Boga“ sa iskazom da je Zakon pravednost Božja i da izvan njegovih zahteva nema pravednosti? Ovde ne postoji protivrečnost, niti se Zakon zanemaruje. Pogledajmo pažljivo: Ko je dao Zakon? - Hristos. Kako ga je On objavio? - „Kao onaj koji moć ima“, dakle, kao Bog. Zakon je došao od Njega isto kao i od Oca i, jednostavno, Zakon je objava pravednosti Njegovog karaktera. Zato je pravednost koja se daje kroz veru u Hrista ona ista pravednost koju postoji u Zakonu. To pokazuje i izraz da je „posvedočena od zakona.“

Pokušajmo da zamislimo ovaj proces. Ovde je Zakon Božji kao svedok koji je u svaku dobu spremjan da svedoči protiv grešnika. Zakon je nepromenljiv i ne može grešnika da proglaši pravednim. Dokazani grešnik uvek iznova pokušava da dobije pravednost od Zakona; ali zakon se odupire svim njegovim naporima. Nemoguće ga je podmititi bilo kojom količinom vlastitih ispaštanja ili činjenja dobrih dela. Na kraju grešnik, umoran od uzaludne borbe da bude opravdan Zakonom, čuje Hristov glas i leti u Njegove raširene ruke. Tako skriven u Hristu, on biva okružen Njegovom pravednošću. I gled, sada je verom u Hrista dobio ono za šta se uzalud tako ozbiljno borio. On sada ima pravednost koju zahteva Zakon, i to baš onu koja se traži; jer on je dobija sa Izvora Pravednosti, od kojeg naime i Zakon dolazi. I sam Zakon potvrđuje ispravnost ove pravednosti, i sve dok je čovek ima, ona će ga braniti pred sudom protiv svih njegovih tužitelja i potvrđivati činjenicu da je on pravedan čovek. Pavle je bio uveren da će mu pravednost „**do koje se dolazi verom u Hrista, pravednost od Boga na osnovu vere**“ (Fil 3,9), pomoći da opstane na dan Hristov.

U tom procesu zamene ne postoji ni jedna greška. Bog je pravedan i istovremeno, Onaj koji pravda onoga koji veruje u Hrista. U Hristu obitava sva punina Božanstva telesno. On ima iste osobine kao i Otac (u potpunosti je jedno sa Ocem). Prema tome, spasenje koje je u Njemu - da otkupi izgubljenog čoveka - dovoljno je da ovoga ponovo zadobije za svu večnost. Čovekova pobuna je jednakom usmerena na Sina koliko i na samog Oca, jer su Oni jedno. Kada je Hristos dao Sebe za naše grehe, Car je patio za svoje pobunjene podanike, i mučenik je oprostio krivicu svojim mučiteljima. Čak i onaj koji sumnja mora da prizna da svaki čovek ima pravo da oprosti nepravdu koja mu je učinjena, Zašto onda cepidlačiti i prebacivati Bogu koji koristi to isto pravo? On, takođe, ima pravo da oprosti nepravdu koja mu je učinjena; i to utoliko više, jer je zaštitio integritet svoga Zakona, na taj način što je Sebe samog dao da bude kažnjen za dug koji je imao grešnik. Može se reći da je Nevini stradao za grešnika. To je istina; nevini Paćenik dao je sebe po svojoj slobodnoj volji da bi po pravdi svoje vladavine mogao da učini ono na šta ga je nagnala Njegova ljubav, a to je da oprosti nepravdu, koja je učinjena Njemu kao Gospodaru svemira.

Pogledajmo sada kako Bog sam opisuje svoje ime u vreme kada je bio izložen najvećem preziru: „**A Gospod siđe u oblaku, i stade onde s njim, i povika po imenu: Gospod. Jer prolazeći Gospod ispred njega vikaše: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnev i obilan milosrdem i istinom, koji čuva milost tisućama, prašta**

bezakonja i nepravde i grehe, koji ne pravda krivoga (pred kojim niko nije nevin - rev. Luter)" (2. Mojs 34,5-7). To je Božje ime, to je Njegov karakter; tu se On otkriva čoveku; On želi da ga ljudi posmatraju i poštuju u svetlu ove izjave. Ali kako se to slaže sa poslednjom izjavom, da pred Njim „niko nije nevin“? To se tačno slaže sa Njegovom strpljivom, nadasve velikom dobrotom i ophođenjem sa prestupima Njegovog naroda. Zaista je tačno da On krivce ne smatra nevinima; jer kad bi to činio, onda ne bi mogao biti pravedan Bog. Ali On čini nešto mnogo bolje: On udaljuje krivicu, tako da raniji krivac stoji opravdan kao da nikada nije grešio.

Neka niko ne cepidlači oko izraza „*obuče u pravednost*“, smatrajući to dvoličnošću. Neki, koji pokazuju jedinstveni nedostatak poštovanja vrednosti opravdanja kao dara, čak kažu da ne žele pravednost koja se „*oblači*“, nego onu koja dolazi iz života. Oni potcenjuju Božju pravednost, koja verom u Hrista dolazi na sve i u sve koji veruju. Svakako se slažemo sa njihovim mišljenjem utoliko što žele da se zaštite od licemerja, forme pobožnosti koja je bez sile. Čitalac, međutim, ne sme da zaboravi da je velika razlika u tome ko nas oblači u pravednost. Ako mi pokušamo da je obučemo sami onda će to biti samo nečista haljina, ma koliko nam izgledala lepa. Ali ako nas Hristos u nju obuče, onda se ona ne sme ni prezirati ni odbacivati. Obratimo pažnju na reči proroka Isajje: „***Jer me obuče u haljine spasenja i plaštom pravde ogrnu me***“ (Is 61,10). Pravednost u koju nas Hristos oblači jeste pravednost koju Bog odobrava, i ako je On time zadovoljan, sigurno je da ljudi ne bi trebalo da traže ništa bolje od toga.

Ali učinićemo još jedan korak da bismo ovu stvar oslobodili od svih mogućih teškoća. Zaharija 3,1-5 daje nam rešenje:

„Posle mi pokaza Isusa poglavara svešteničkoga, koji stajaše pred anđelom Gospodnjim, i sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. A Gospod reče sotoni: Gospod da te ukori, sotono, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta od ognja? A Isus beše obučen u haljine prljave, i stajaše pred anđelom. A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim: skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine. I rekoh: neka mu metnu čistu kapu na glavu. I metnuše mu čistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a anđeo Gospodnji stajaše.“

Obratimo pažnju, u gornjem izveštaju, na to da je uklanjanje prljavih haljina jednak uklanjanju greha (zla) od čoveka. I zato, kad nas Hristos oblači u haljinu svoje pravednosti, On ne pokriva samo naše grehe svojim ogrtačem, nego ih udaljuje od nas. To pokazuje da je oproštenje greha više nego neka forma ili prosto upisivanje podataka u nebeske knjige, čime se gresi ispravljuju. Oproštenje greha je stvarnost; ono je nešto sasvim opipljivo, nešto što suštinski utiče na čoveka. Ono ga zaista oslobađa od krivice; i kad je čovek oslobođen od greha i opravdan, onda se u njemu desila temeljna promena. On je sada zaista drugi čovek, jer je ovu pravednost za oproštenje svojih greha dobio u Hristu, time što se obukao u Hrista. „***Zato ako je ko u Hristu, novo je stvorenje***“ (2. Kor 5,17). Potpuno i besplatno oproštenje greha ima za posledicu onu divnu promenu koja je poznata kao novorođenje; jer čovek ne može da postane novo stvorenje osim novorođenjem, što je jednak posedovanju novog ili čistog srca.

Novo srce je ono koje voli pravednost, a mrzi greh. To je srce koje je voljno da bude vođeno putevima pravednosti. Takvo srce je Gospod želeo da ima Izrailj: „***O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i da drže sve zapovesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovim doveka***“ (5. Moj 5,29). Ukratko, to je srce koje je oslobođeno kako ljubavi prema grehu, tako i krivice greha. Šta, međutim, dovodi čoveka dotle da

iskreno traži oproštaj svojih greha? To je jednostavno mržnja prema grehu i njegova težnja za pravednošću; pri čemu je i jedno i drugo podstaknuto Duhom Svetim.

Sveti Duh se bori sa svakim čovekom. On dolazi kao onaj koji ukorava. Kada se glas Njegovih ukora ceni, On odmah uzima položaj Utešitelja. Ono isto osvedočenje koje čoveka vodi da prihvati te ukore, koje ga čini poniznim i koje ga nagoni da prihvati uputstva Božjeg Duha, dovešće ga do toga da sledi i Njegova učenja. „*Jer koji se vladaju po Duhu Božjem oni su sinovi Božji.*“ (Rim 8,14)

Čime se postiže opravdanje ili oproštenje greha? Verom: „*Opravdavši se dakle verom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svoga Isusa Hrista*“ (Rim 5,1). Pravednost Božja dolazi na sve koji veruju (Rim 3,22). Ovo delo čini čoveka detetom Božjim; jer Pavle uči: „*Svi ste vi sinovi Božji kroz veru u Isusa Hrista.*“ (Gal 3,26)

Da svako kome su gresi oprošteni odmah postaje dete Božje, svedoči Pavle u svojoj poslanici Titu. Pošto je istakao bezbožno stanje, u kome smo svi nekada bili, on piše:

„*A kad se pokaza dobrota i čovekoljublje Boga, Spasitelja našega, spasao nas je ne na osnovu dela koja smo mi učinili u pravednosti, nego po svojoj milosti - banjom koja preporuča i obnavlja Duhom Svetim, koga bogato izli na nas posredstvom Isusa Hrista, Spasitelja našega, da opravdani njegovom blagodaću postanemo naslednici večnoga života - kao što se nadamo.*“ (Tit 3,4-7)

Obratimo pažnju da mi postajemo naslednici, jer smo opravdani Njegovom milošću. Iz Rim 3,24.25 smo naučili da ovo opravdanje dolazi milošću, iz vere u Hrista. U Gal 3,26 se međutim kaže da nas vera u Hrista čini Božjom decom. Otuda znamo da je svako ko je opravdan Božjom milošću dobio oproštenje i da je dete i naslednik Božji.

Nema, na osnovu prethodnog, nikakvog razloga za pretpostavku da čovek mora najpre da izdrži izvesnu probu i da postigne određen stepen svetosti pre nego što ga Bog prihvati kao svoje dete. On nas prihvata baš onakve kakvi jesmo. Nije naša dobrota razlog zbog kojeg nas Bog voli, već je to naša velika potreba; ne zato što se Njemu nešto dopada na nama, nego Sebe radi i zato što zna šta Njegova božanska sila može od nas da učini. To je moguće pravom spoznajom uzvišenosti i svetosti Božje kao i činjenice da On dolazi nama, grešnim i palim ljudima, da bi nas primio u svoju porodicu. Shvatanjem ovoga moći ćemo bolje da cenimo smisao reči apostola Jovana: „*Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se deca Božja nazovemo!*“ (1. Jv 3,1). Svakome kome je učinjena ovolika milost „*čisti se, kao i on što je čist.*“ (1. Jv 3,3)

Bog nas prima kao svoju decu, ne zato što smo dobri, nego da bi nas učinio dobrim. Pavle kaže: „*Ali Bog, koji je bogat u milosti, zbog svoje velike ljubavi kojom nas je zavoleo, oživeo je Hristom i nas koji smo bili mrtvi u svojim prestupima, - blagodaću ste spaseni, i s njim je vaskrsao nas i postavio na nebesima u Hristu Isusu, da u budućim vekovima pokaže preveliko bogatstvo svoje blagodati - svojom dobrotom prema nama u Hristu Isusu*“ (Ef 2,4-7). Potom nastavlja: „*Jer ste posredstvom vere blagodaću spaseni, i to nije od vas, Božji je dar; ne od dela, da se niko ne pohvali. Mi smo, naime, njegovo delo, u Hristu Isusu stvoreni za dobra dela, koja je Bog unapred pripravio - da u njima živimo*“ (Ef 2,8-10). Ovaj odlomak pokazuje da nas je Bog ljubio dok smo još bili mrtvi u gresima. On nam daje svoga Duha da bi nas oživeo u Hristu, i taj isti Duh zapečaćuje naše usvajanje u Božansku porodicu. Bog nas, dakle, prihvata da možemo kao nova stvorenja u Hristu da činimo dobra dela koja je On odredio.

Poglavlje 11

PRIHVAĆENI OD BOGA

Mnogi ljudi oklevaju da se predaju Bogu i da mu služe, jer se boje da ih Bog neće prihvati. Čak i među onima koji kažu da već godinama slede Hrista nalaze se hiljade onih koji sumnjaju da ih je Bog prihvatio. Za dobro takvih ljudi ja pišem i ne bih želeo njihove duše da zbunim nagađanjima, nego se trudim da im ukažem na jasna obećanja Reči Božje.

Da li će me Bog prihvati? - Ja odgovaram pitanjem: Da li će neko prihvati ono što je već kupio? Da li primate robu koju ste kupili u prodavnici kad Vam se isporuči? Naravno! Nema nikakve sumnje u vezi toga. Prosta činjenica da ste nešto kupili i dali novac za to, dovoljan je dokaz da ste ne samo voljni da primite tu stvar nego i da od srca želite da je dobijete. Ono što čovek ne voli, to uopšte i ne kupuje. A što je više platilo neki predmet, utoliko više mu je stalo da ga poseduje. Ako je cena, koju ste za to platili, visoka i ako ste morali da radite za to celog života da biste zaradili potrebni novac, onda ćete ga bez sumnje odmah primiti čim se isporuči. Vama je mnogo stalo do toga da isporuka ne izostane.

Ovaj jednostavni i prirodni prikaz primenićemo sada na slučaj grešnika, koji želi da dođe k Bogu. Najpre treba zapaziti da nas je Bog kupio. „*Ili zar ne znate da je vaše telo hram Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te ne pripadate samo sebi? Vi ste, naime, skupo kupljeni.*“ (1. Kor 6,19.20)

Cena koja je plaćena za nas, jeste Hristova krv, kao što je i Pavle svedočio starešinama u Efesu: „*Pazite na sebe i na sve stado, u kom vas je Duh Sveti postavio za vladike, da napasate Crkvu Božju, koju je stekao krvlju svojom*“ (Dela 20,28). A Petar piše: „*Znajući da od svog sujetnog načina života, koji vam je od vaših otaca predan, niste iskupljeni propadljivim stvarima, srebrom ili zlatom, nego dragocenom krvlju Hrista kao nevinog i prečistog jagnjeta*“ (1. Petr 1,18.19). Hristos „*je dao samoga sebe za nas*“ (Titu 2,14). On „*je dao sebe za naše grehe, da nas izbavi od sadašnjeg zlog sveta po volji Boga i Oca našega.*“ (Gal 1,4)

Hristos nije kupio neku posebnu klasu ljudi, nego celo grešno čovečanstvo. „*Jer Bogu tako omile svet, da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni*“ (Jv 3,16). Isus je rekao: „*Hleb koji ću ja dati telo je moje, koje ću dati za život sveta*“ (Jv 6,51). „*Jer je Hristos, dok smo mi još bili slabi, u određeno vreme umro za bezbožnike*“ (Rim 5,6). „*Ali Bog pokazuje svoju ljubav prema nama time što je Hristos umro za nas kad smo još bili grešnici.*“ (Rim 5,8)

Hristos je platio za nas neizmernu cenu. Možemo onda biti sigurni da mu je veoma stalo do toga da dobije ono što je kupio. On je celim srcem prionuo da nas dobije. Bez toga On ne bi mogao biti zadovoljan. Čitaj Fil 2,6-8; Jevr 12,2; Is 53,11.

Možda će neko ipak reći: „*Ja sam nedostojan.*“ To znači da je čovek nedostojan plaćene cene i da se boji da dođe Hristu, jer bi On mogao opozvati kupovinu. Takav strah bi mogao imati osnova da kupovina još nije zaključena i da cena još nije plaćena. Ako te On ne bi primio, možda zato što nisi vredan cene, onda On ne bi izgubio samo tebe, nego i svu plaćenu sumu. Nikome ne bi palo na pamet da odbaci stečenu robu zato što ona nije vredna plaćene cene. Čovek će zadržati robu, da bi imao makar nešto zauzvrat za novac koji je dao, umesto da baš ništa nema.

Dalje, vi ionako ništa ne možete da uradite po pitanju vrednosti. Jer kad je Hristos bio na ovoj Zemlji da izvrši kupovinu, „*nije imao potrebe da ko svedoči za čoveka; jer je sam znao šta beše u čoveku*“ (Jn 2,25). On je sa najboljim poznavanjem kupio i tačno je znao koliko je vredno ono što je dobio. Takođe, On nije nimalo razočaran kad dođeš k Njemu i ako te nađe bezvrednog. Pošto je potpuno znao o čemu se radi i ipak bio spremjan da zaključi kupovinu, možeš biti potpuno miran, ne razmišljajući i ne brinući se.

Ono što je najdivnije u toj celoj stvari jeste da nas je On kupio, iako smo bili nedostojni. Njegovo znalačko oko otkrilo je velike mogućnosti u čoveku i On ga je kupio, ne zbog njegove tadašnje ili sadašnje vrednosti, nego zbog onoga što od njega može načiniti. „*Ja, ja sam brišem tvoje prestupe sebe radi*“ (Is 43,25). Pošto mi nemamo nikakvu pravednost, On nas je kupio „*da mi u Njemu postanemo pravednost Božja*“ (2. Kor 5,21).

„U njemu telesno obitava sva punina Božanstva, a vi ste puni u njemu, koji je glava svakog poglavarstva i vlasti.“ (Kol 2,9.10)

Evo opisa celog ovog procesa: Mi „...smo kao i ostali po prirodi bili podložni Božjem gnevnu. Ali Bog, koji je bogat u milosti, zbog svoje velike ljubavi kojom nas je zavoleo, oživeo je Hristom i nas koji smo bili mrtvi u svojim prestupima, - blagodaću ste spaseni, - i s njim je vaskrsao nas i postavio na nebesima u Hristu Isusu, da u budućim vekovima pokaže preveliko bogatstvo svoje blagodati - svojom dobrotom prema nama u Hristu Isusu. Jer ste posredstvom vere blagodaću spaseni, i to nije od vas, - Božji je dar; ne od dela, da se niko ne pohvali. Mi smo, naime, njegovo delo, u Hristu Isusu stvoreni za dobra dela, koja je Bog unapred pripravio - da u njima živimo.“ (Ef 2,3-10)

Mi treba da budemo na „**slavu njegove blagodati**“ (Ef 1,6). Da smo mi prvobitno bili vredni onoga što je On platio sa nas, onda ne bismo mogli biti na slavu Njegove blagodati. On ne bi mogao da u budućim vekovima pokaže na nama preveliko bogatstvo svoje blagodati. Ali kako nas je On otkupio bezvredne, a ipak nas prima i može na kraju da nas pokaže bez mane, onda će to biti na Njegovu večnu slavu. Niko od spasenih neće onda sebi pripisati slavu. Kroz svu večnost spaseno će mnoštvo jednim glasom klicati Hristu: „**Dostojan si ... zato što si bio zaklan i što si svojom krvlju iskupio Bogu ljude od svakoga plemena i jezika i naroda i narodnosti, i učinio ih Bogu našemu carstvom i sveštenicima i oni će carevati na zemlji... Jagnje, koje je zaklano, dostoјno je da primi silu i bogatstvo i mudrost i moć i čast i slavu i blagoslov.**“ (Otk 5,9.10.12)

Svakako da bi trebalo da se ukloni svaka sumnja o tome da nas Bog prima. Ali to nije tako. Prkosno i neverno srce iznosi nove sumnje: „Ja sve to verujem, ali...“ Baš ovde stani. Ako veruješ, onda nećeš reći „ali“. Kad neko svom priznanju vere doda reč „ali“, onda u stvari kaže: „Verujem, ali ne verujem.“ Onda ti obično nastavljaš: „Možda imaš pravo, ali dozvoli da završim. Ono što sam htio da kažem jeste da verujem obećanjima Biblije koje si citirao, ali Biblija kaže, da ako smo mi deca Božja, da ćemo imati i svedočanstvo Duha. Mi ćemo imati svedočanstvo u nama, a ja ne osećam ništa od takvog svedočanstva. Zato ne mogu da verujem da sam ja u Hristu. Ja verujem Njegovoj Reči, ali ja nemam svedočanstvo u sebi.“ Razumem tvoju teškoću, dozvoli da vidim da li mogu da je otklonim.

Da li neko pripada Hristu ili ne, to je stvar o kojoj čovek mora sam da odluči. Video si šta je On za tebe platio. Na pitanje: „Da li si Hristov?“ - samo ti možeš dati odgovor. Ako nisi Njegov, to je isključivo zato što si odbio da sebe predaš Njemu, Onome koji te je otkupio. Time Ga obmanjuješ. On kaže: „**Vazdan pružah svoje ruke neposlušnom i jogunastom narodu**“ (Rim 10,21). On te preklinje da Mu daš ono što je On kupio i platio. Ali ti Ga odbijaš i optužuješ da neće da te primi. Ako mu se predaš celim srcem da budeš Njegovo dete, onda možeš biti i siguran da te je primio.

Što se tiče okolnosti da veruješ Njegovoj Reči, a da ipak sumnjaš da te je primio zato što ne osećaš svedočanstvo u svom srcu, ja i dalje ostajem pri tome da ne veruješ. Kad bi verovao, imao bi svedočanstvo. Čuj Njegovu Reč: „**Ko veruje u Sina Božjeg ima svedočanstvo u sebi. Ko ne veruje Bogu, načinio ga je lažom, jer nije verovao u svedočanstvo kojim je Bog svedočio za svoga Sina**“ (1. Jv 5,10). Ko veruje u Sina, veruje takođe Njegovoj Reči i svedočanstvu Božjem o Njemu.

„**Ko veruje u Sina Božjeg ima svedočanstvo u sebi.**“ Ne možeš imati svedočanstvo, dok ne veruješ. Ali čim poveruješ, imaš i svedočanstvo. Kako to može biti? Zato što je tvoja vera u Božju Reč - svedočanstvo. Bog kaže: „**A vera je tvrdo pouzdanje u ono čemu se nadamo, osvedočenje o stvarima koje ne vidimo**“ (Jevr 11,1). Kad bi ti Bog svojim čujnim glasom rekao da si ti Njegovo dete, onda bi to bio dovoljan dokaz za tebe. Kad Bog u svojoj Reči

govori, onda je to isto kao kad bi ti govorio čujnim glasom, a tvoja vera je dokaz da čuješ i imaš poverenje.

Ova stvar je tako važna, da je vredna posebne pažnje. Pogledajmo je još malo. Čitajmo najpre: Mi smo „**verom u Hrista ... svi sinovi Božji**“ (Gal 3,26). To je sasvim sigurna potvrda onoga što sam rekao o neverovanju u svedočanstvo. Naša vera nas čini decom Božijom. Kako dobijamo ovu veru? - „**Vera potiče ... od propovedi, a propoved biva Hristovom Rečju**“ (Rim 10,17). Kako se može steći vera u Njegovu Reč¹⁷? Jednostavno, verovanjem da Bog ne može da laže. Ti svakako nećeš reći Bogu u lice da je On lažov, ali to ipak činiš ako ne veruješ u Njegovu reč. Sve što treba učiniti da bi se verovalo jeste - verovati. „**Blizu ti je reč, u tvojim ustima i u tvom srcu, to jest, reč vere koju mi propovedamo. Ako, dakle, svojim ustima ispovediš da je Isus Gospod i poveruješ u svom srcu da ga je Bog vaskrsao iz mrtvih, bićeš spasen. Jer srcem se veruje za pravednost, a ustima se ispoveda na spasenje.**“ Pismo, naime, kaže: „**Svako ko veruje u njega, neće se postideti.**“ (Rim 10,8-11)

Sve navedeno je u potpunom skladu sa Rim 8,16.17: „**Sam Duh svedoči našem duhu da smo deca Božja. Ako smo pak deca, onda smo i naslednici; naslednici Božji, sunaslednici Hristovi; jer sa njim stradamo da se sa njim i proslavimo.**“ Duh, koji svedoči našem duhu, jeste Duh Utešitelj koga je Hristos obećao u Jn 14,16. On je „**Duh istine**“ (stih 17), i Njegovo svedočanstvo može biti samo istinito. Kako se, dakle, svedočanstvo rađa? On svedoči u nama time što nas podseća na napisanu reč koju je On dao (1.Kor 2,13; 2.Petr 1,21). Kad nas podseća na to, onda je to isto kao i da nam direktno govorи. On razjašnjava našem umu zapis koji smo mi već zapamtili; mi smo sigurni da je to svedočanstvo istinito, jer Bog ne može da laže. Time mi kažemo sotoni, idi od nas sa svojim lažnim svedočanstvom protiv Boga. Mi verujemo u Božju Reč. Prihvatajući to svedočanstvo, znamo da smo Božja deca i vičemo: „**Ava, Oče!**“ Sada tek potpuno shvatamo ovu divnu istinu. Ponavljanjem reči Svetog pisma, one postaju stvarnost za nas! Bog je naš Otac. Mi smo stvarno Njegova deca. Koliko radosti skriva ova misao! Vidimo da svedočanstvo u nama nije tek neki utisak ili prolazno osećanje. Gospod ne traži da pokazujemo poverenje tako nepouzdanom svedoku kao što su naša osećanja; jer „**ko se uzda u srce svoje, bezuman je**“ (Priče 28,26). Svedočanstvo na koje treba da se oslonimo, jeste neprolazna Reč Božja. Ovo svedočanstvo možemo imati kroz Duha Svetoga u našim srcima. „**Hvala Bogu za Njegov neiskazani dar!**“ (2. Kor 9,15)

Ovo obećanje, međutim, nije razlog da popustimo u našoj revnosti i da skrstimo zadovoljno ruke kao da smo postigli savršenstvo. Ne smemo zaboraviti da nas Hristos ne prihvata nas radi, nego Sebe radi, ne zato što smo savršeni, nego zato što u Njemu treba da težimo ka savršenstvu. On nas blagosilja, ne zato što smo bili tako dobri i što smo zaslužili blagoslov, nego da bismo se okrenuli od zla silom koju smo primili kroz taj blagoslov (Dela 3,26). Svima koji veruju u Hrista, sila je data da bi mogli postati deca Božja (Jv 1,12). Pomoću predivnih i izvanrednih obećanja našeg Boga kroz Isusa Hrista i mi možemo postati učesnici u Božjoj prirodi (2.Pt 1,4).

Poglavlje 12

¹⁷ Vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje Riječju Božjom – prevod Vuka Karadžića

POBEDA VERE

Biblija uči: „**Pravednik će živeti od vere.**“ Pravednost koja važi pred Bogom dolazi „iz vere u veru.“ Ali delovanje vere ništa bolje ne prikazuje od primera koji su za našu nauku napisani „**da strpljivošću i utehom Pisma imamo nadu**“ (Rim 15,4). Uzmimo najpre jedan značajan događaj koji je zapisan u 2. Dnev 20. Pratite ovaj događaj sa Svetim pismom u rukama.

„**A posle toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive među sinovima Amonovim, dođoše da vojuju na Josafata. I dođoše te javiše Josafatu govoreći: ide na te veliko mnoštvo ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad.**“ (stihovi 1.2)

Od ove velike vojske uplašio se i car i sav narod. Međutim oni su postupili mudro i skupili su se zajedno da potraže Boga (stihovi 3.4). Onda je usledila molitva Josafata, koji je bio vođa naroda; i pošto je to bila molitva vere koja je u sebi sadržavala početak pobede, vredna je našeg posebnog proučavanja:

„**Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusalimskom u domu Gospodnjem pred tremom novim, i reče: Gospode Bože otaca naših! nisi li ti Bog na nebu i vladaš svim carstvima narodnim? nije li u tvojoj ruci moć i sila da ti niko ne može odoleti?**“ (stihovi 5.6)

Ovo je bio izvanredan početak jedne molitve! Ona počinje sa priznanjem Boga na nebu. Tako počinje i uzor-molitva: „*Oče naš koji si na nebesima!*“ Šta to znači? - Da je Bog, kao Bog na nebu, Stvoritelj. Ona nastavlja sa priznanjem Njegove sile nad svim carstvima narodnim i silama tame. Činjenica da je On, Stvoritelj, na nebu, pokazuje da je u Njegovoj ruci moć i sila tako da niko nije u stanju da Mu se suprotstavi. Zašto čovek, koji počinje molitvu u mnoštvu onih kojima je potrebna pomoć, sa ovako jasnim prepoznavanjem Božje sile, već ima pobedu na svojoj strani? Zato što, zapazite, Josafat ne izjavljuje samo svoju veru u čudesnu Božju силу, već je on istovremeno iskazao pravo na Božansku силу као svoju vlastitu, govoreći: „*Nisi li ti naš Bog...?*“ On ovim ispunjava osnovni uslov Pisma „**Koji dolazi k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog, i da plaća onima koji ga traže.**“ (Jevr 11,6)

Josafat onda nastavlja da nabraja kako je Gospod dao njima zemlju Hanan i kako im nije dao da prođu kroz zemlju amonsku i moavsku i kako ih nisu istrebili, a ovi narodi sada su došli da ih isteraju iz nasledstva Božjega (stihovi 7-11). I onda zaključuje: „**Bože naš, zar im nećeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo šta bismo činili, nego su oči naše uprte u te**“ (stih 12). Za Boga nema nikakve razlike u savladavanju neke stvari, da li sa mnogima ili sa onima koji uopšte nemaju sile (2. Dnev 14,11). Njegove oči gledaju po svoj zemlji, „**da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce celo prema njemu**“ (16,9), i dobro je za sve koji su u nevolji da se uzdaju samo u Njega. Ovakav stav Josafata i njegovog naroda odgovarao je apostolskom propisu: „**Gledajući na Isusa, začetnika i usavršitelja vere**“ (Jevr. 12,2). On je zaista početak i kraj, i sva sila na nebu i na Zemlji u Njegovoj je ruci.

Kakav je sada bio rezultat? Prorok Gospodnji je došao u sili Svetoga Duha i rekao: „**Slušajte, svi sinovi Judini i Jerusalimljani, i ti care Josafate, ovako vam veli Gospod; ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji**“ (2. Dnev 20,15). I tada je došla zapovest da se neprijatelj napadne u zoru, da se ide u susret neprijateljima, te da će oni videti pomoć Gospodnju, jer će On biti s njima.

Sada dolazi najvažniji deo: „*A ujutru ustavši rano izidoše u pustinju Tekujsku; a kad izlažahu, stade Josafat i reče: čujte me Judejci i Jerusalimljani; verujte Gospodu Bogu svojemu i bićete jaki, verujte prorocima njegovim i bićete srečni. I tako dogovoriv se s narodom postavi pevače Gospodnje da hvale svetu krasotu idući pred vojskom i govoreći: hvalite Gospoda, jer je doveka milost njegova.*“ (stihovi 20.21)

Bez sumnje, bio je to zaista neobičan način da se ide u borbu. Svega nekoliko vojski u ljudskoj istoriji je išlo u borbu sa takvom prethodnicom. Kakav je bio ishod ove bitke?

„*A kad počeše pesmu i hvalu, obrati Gospod zasedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji izidoše na Judu, te se razbiše. Jer sinovi Amonovi i Moavovi ustaše na one iz gore Sira da ih pobiju i potru; i kad pobiše one iz gore Sira, udariše jedni na druge, te se potrše. A kad Juda dođe do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvo, a to mrtva telesa leže po zemlji, i nijedan ne beše ostao živ.*“ (stihovi 22-24)

Ako je i bilo vojski koje su sa takvom prethodnicom izašle u bitku, isto tako ih je malo bilo koje su nagrađene sa ovakvom pobedom. Ali odakle je došao ovaj divni uspeh? Na ovom mestu, prava bi stvar bila odvojiti malo vremena za izučavanje filozofije pobeđe verom, kako je ona predstavljena u ovom slučaju. Šta li je mislio neprijatelj, koji se oslanjao na svoju nadmoćnu silu, kad je toga jutra čuo da dolaze sinovi Izrailjevi sa pesmom i hvalom? Ništa drugo osim da su sinovi Izrailjevi dobili pojačanje, i to toliko značajno, da je uzaludno pružati im otpor. Zato je neprijatelje uhvatilo paničan strah, tako da je svako svakoga smatrao neprijateljem.

A da li su oni pogrešno zaključili da je Izrailj dobio pojačanje? Neprijatelj je imao pravo, zaista je bilo tako - Izrailj je dobio pojačanje. Gospod im je pomogao: „*A kad počeše pesmu i hvalu, obrati Gospod zasedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira.*“ Gospod, u koga se uzdao Josafat i njegov narod, borio se za njih. I da su njihove oči bile otvorene, i oni bi, kao i sluga proroka Jelisija, videli da je onih koji su bili sa njima bilo više nego neprijatelja njihovih.

U ovom izveštaju posebno treba obratiti pažnju na jednu tačku, a to je da je Gospod obratio zasedu na njihove neprijatelje kad je Izrailj počeo sa pesmom i hvalom. Šta je smisao ovoga? Svojim zahvaljivanjem oni su pokazivali da je njihova vera prava. Obećanje Božje je bilo prihvaćeno kao da je već bilo ispunjeno. Oni su se uzdali u Gospoda. Time su bili učvršćeni, utemeljeni u Gospodu, i iskusili su istinitost reči: „**Ovo je pobeda koja je pobedila svet: naša vera.**“ (1. Jv 5,4)

Primenimo sada ovu ilustraciju na slučaj sukoba sa grehom. Vidimo kako nailazi jako iskušenje navodeći nas da činimo stvari za koje znamo da su pogrešne. Nažalost, mnogo puta smo potvrdili silu iskušenja, jer nas je pobeđivalo; zato znamo da nemamo nikakve moći protiv njega. Zato gledajmo na Gospoda, koji nas moli da smelo i sa radošću dođemo Njegovom prestolu milosti, da bismo dobili oproštaj i pronašli milost za vreme kada će nam pomoći biti potrebna. Molimo se Bogu, koji nam se u Bibliji otkrio kao Tvorac neba i Zemlje. Nemojmo počinjati našu molitvu time što ćemo se žaliti na našu slabost, nego sa radosnim priznanjem Njegove neizmerne sile. Nakon toga možemo izneti ono što nam leži na srcu i priznati našu nemoć. Ako pak najpre navodimo našu slabost i obeshrabrujuće prilike, onda mi ističemo sebe ispred Boga. U tom slučaju će sotona preuveličati te teške okolnosti i okružiti nas tamom da ne vidimo ništa osim svojih slabosti i zato naš plač i moljenja mogu biti žestoki i puni očaja. Ali ma kako naše molbe i moljenja bili ozbiljni i stalni, neće nam pomoći, ako nedostaje ona glavna stvar - verovanje u Boga i verovanje da je On sve ono što je rekao o Sebi. Međutim, ako počnemo svoje molitve sa priznanjem Njegove Božanske moći, onda možemo sa utehom priznati našu slabost; jer u tom slučaju našu nemoć

stavljamo pored Božanske sile. Taj kontrast između njih je namenjen da bi se stekla hrabrost.

Ako se molimo na ovaj način, onda će nas Sveti Duh podsetiti na ovo ili ono Božje obećanje. Možda nećemo moći da mislimo na neko određeno obećanje koje baš nama odgovara u datom trenutku i slučaju, ali se možemo setiti da „**je istinita reč i svakog primanja dostoјna da Hristos Isus dođe na svet da spase grešnike, od kojih sam prvi ja**“ (1. Tim 1,15), i da je „**On dao samoga sebe za naše grehe, da nas izbavi od sadašnjeg zlog sveta po volji Boga i Oca našega**“ (Gal 1,4). Na taj način su nam i sva druga obećanja sigurna, jer treba znati da sva ova briga, sa svim mogućim obećanjima, postoji zato što „**Bog, koji nije poštедeo svog jedinorodnog Sina, nego ga je predao za sve nas, kako nam neće s njim i sve drugo darovati?**“ (Rim 8,32)

Onda se setimo da Bog može govoriti o stvarima koje nisu, kao da jesu. Drugim rečima, kad On nešto obeća, onda je to kao da je već ispunjeno. Znamo da je naše spasenje od zla po Božjoj volji; zato posmatrajmo pobedu tako kao da je već naša i počnimo da zahvaljujemo Bogu za dragocena i prevelika obećanja. Čim naša vera shvati ova obećanja i prihvati ih kao ispunjenu stvarnost, onda nećemo moći da činimo drugo nego da hvalimo Boga za Njegovu neizrecivu ljubav. Čineći tako, naši umovi će se potpuno odvratiti od zla, i time je pobeda naša. Gospod će postaviti zasedu neprijatelju. Naša hvala, koju prinosimo Gospodu, pokazaće sotoni da smo dobili pojačanje. On zna silu pomoći koja nam je data i vrlo dobro zna da u takvim okolnostima ne može da učini ništa, i napušta nas. To pokazuje koliko je tačno apostolsko iskustvo:

„**Ne brinite se ni za što, nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem neka se vaše molbe Bogu očituju.**“ (Fil 4,6)

Poglavlje 13

ISTOVREMENO - SLUGA I SLOBODAN

Sila vere koja donosi pobedu može se pokazati nizom drugih biblijskih mesta koja su izvanredno korisna. Kao prvo, mora se razumeti da je grešnik istovremeno i rob. Hristos je rekao: „**Svaki koji čini greh, rob je grehu**“ (Jv 8,34). A Pavle piše, stavljajući se u položaj neobraćenog čoveka: „**Znamo, naime, da je zakon duhovan, a ja sam telesan, i kao takav prodan pod greh**“ (Rim 7,14). Čovek koji je prodan je rob. Dakle, onaj koji je prodan pod greh je rob greha. Petar potvrđuje ovu činjenicu govoreći o podmitljivim i lažnim učiteljima, kad im oni „**obećavaju slobodu, a sami su robovi propasti; jer od čega je ko savladan, tom i robuje.**“ (2. Pt 2,19)

Posebno obeležje roba je da on ne može da čini ono što bi želeo; on je vezan. On mora da čini volju drugoga, ma koliko da mu je ona neprikladna i da mu je to teško. Pavle ovde potvrđuje istinu kada govori da je on, kao prestupnik, zapravo bio rob grehu: „**Ne znam šta činim; jer ne činim što želim, nego što mrzim - to činim... Jer to sad ne činim više ja, nego greh koji obitava u meni. Znam, naime, da u meni, to jest, u mome telu, dobro ne obitava; jer hteti -toga ima u meni, ali činiti dobro - toga nema. Jer ne činim dobro koje želim, nego зло, koje ne želim, to činim.**“ (Rim 7,15.17-19)

Vlast, kontrola greha nad nekim potvrđuje da je dotični čovek rob. Svaki čovek koji greši je prisiljen služiti grehu. On će osećati svoje ropstvo kao nepodnošljivo od trenutka kada okusi šta je sloboda. On će čeznuti za slobodom, ali će shvatiti da ne može da se oslobodi okova koji ga vežu za greh. Nemogućnost neobnovljenog čoveka da čini dobro, koje bi želeo da čini, već je pokazana u Rim 8,7.8 i Gal 5,17.

Koliko je mnogo ljudi koji iz ličnog iskustva mogu da potvrde istinitost ovih tekstova. Koliko često su se odlučivali iznova i iznova (da čine dobro), a koliko su, kad se iskušenje ponovo vratilo, uprkos iskrenim namerama, bili slabi kao voda. Oni nemaju sile i ne znaju šta da čine. Na žalost, njihove oči nisu tako odlučno upravljene na Boga kao što su upravljene na njih same i na neprijatelja. Njihovo iskustvo je stalna borba protiv greha, što je tačno, ali isto tako i stalni porazi, što je takođe tačno.

Da li to možda treba da bude iskustvo hrišćanina? Ima onih koji to veruju. Ali zašto apostol u svom duševnom strahu uzvikuje: „**Ja nesrečni čovek! Ko će me izbaviti od tela smrti ove?**“ (Rim 7,24). Da li je to stanje jednog hrišćanina - „**telo smrti**“, koja je tako strašna da čovek više za oslobođenjem? Ne, nikako.

Neko čuje ovaj vapaj iz dubine duše i otkriva se kao Oslobođilac, jer Pavle kaže: „**Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista**“ (Rim 7,25). Na drugom mestu kaže o Hristu:

„Budući pak da deca imaju telo i krv, tako i on uze deo u tome, da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest đavola; i da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi.“ (Jevr 2,15)

Isus opisuje cilj svoga poslanja, misije:

„Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica.“ (Is 61,1)

Šta znači biti zarobljen i biti sužanj, već je rečeno. To je služenje grehu, robovanje, u kome je čovek prisiljen, čak i protiv svoje volje, preko nasleđenih i stečenih sklonosti i navika u životu, da čini greh. Da li Hristos oslobađa od hrišćanskog iskustva? Naravno, ne. Robovanje grehu, na koje se Pavle žali u Rim 7, nije iskustvo deteta Božjeg, nego iskustvo roba (onog koji služi) grehu. Hristos je došao da nas oslobodi od ovog ropstva. On nas u ovom životu ne oslobađa od borbe i sukoba, već od poraza. On nas ospasobljava da budemo jaki u Gospodu i u sili Njegove jačine, da bismo mogli reći hvala Bogu, koji „nas je izbavio od vlasti tame i prenestio u carstvo svog ljubljenog Sina“ (Kol 1,13), kroz čiju krv imamo spasenje.

Kako dolazi ovo oslobođenje? - Kroz Sina Božjeg. Hristos kaže: *„Ako vi ostanete u mojoj nauci, onda ste zaista moji učenici, i saznaćete istinu, i istina će vas oslobođiti.“ „Ako vas, dakle, Sin oslobodi, bićete stvarno slobodni“* (Jv 8,31-32.36). Ova sloboda dolazi svakome koji veruje; jer onima koji veruju u Njegovo ime, On daje moć da postanu deca Božja (vidi Jv 1,12). Oslobođenje od osude primaju oni koji su u Hristu Isusu (Rim 8,1). Mi se verom oblačimo u Hrista (Gal 3,26.27) i verom On živi u našim srcima.

Poglavlje 14

OSLOBODENJE IZ ROPSTVA - PRAKTIČAN PRIKAZ

Sada ćemo uzeti nekoliko primera moći vere za oslobođenje iz ropstva.

„A kad je učio u subotu u jednoj sinagogi, gle, onde je bila žena koja je osamnaest godina imala duha, izazivača bolesti, i bila je zgrčena te nije mogla da se sasvim ispravi. Kada je Isus vide, dozva je i reče joj: ženo, oslobođena si svoje bolesti. I stavi ruke na nju, pa se odmah ispravi i slavljaše Boga. A starešina sinagoge je negodovao što je Isus izlečio u subotu, i reče narodu: ima šest dana u koje treba raditi; u te dane, dakle, dolazite i lečite se, a ne u subotnji dan. Na to mu Gospod odgovori i reče: licemeri, zar svaki od vas ne odvezuje svoga vola ili magarca od jasala u subotu i ne vodi ga da ga poji? A ovu Avraamovu kćer, koju je sotona svezao - evo, osamnaest godina, zar nije trebalo oslobiti ove sveze u subotnji dan? A kad je to rekao, svi njegovi protivnici su se postideli, i sav narod se radovao za sva slavna dela koja je učinio.“ (Lk 13,10-17)

Zaobiđimo licemernog učitelja Zakona i posmatrajmo samo čudo. Žena je bila zatočena; mi smo strahom od smrti ceo naš život zatočeni, podređeni robovanju. Sotona je zarobio ovu ženu; on je, takođe, pod naše noge podmetnuo zamku i zarobio nas. Žena se nije mogla uspraviti; naši gresi su nas tako obuzeli da nismo u stanju da podignemo pogled (Ps. 40,13). Rečju i dodirom Isus ju je oslobođio od njenih bolesti. I mi imamo istog sažaljivog Prvosveštenika na nebu, koji može da saoseća sa našim slabostima. Istom rečju On će i nas oslobiti zla.

Zašto su zapisana čuda isceljenja koja je Isus učinio? Jovan nam to otkriva. Ne samo da bi pokazao kako može da isceljuje bolesti, već i da pokaže svoju moć, svoju silu nad grehom:

„I mnoga druga čuda učini Isus pred učenicima, koja nisu zapisana u ovoj knjizi; a ova su zapisana da vi verujete da je Isus Hristos, Sin Božji, i da verujući imate život u njegovo ime.“ (Jv 20,30.31; uporedi Mt 9,2-8)

Tako vidimo da su ona jednostavno zapisana kao očigledni primeri Hristove ljubavi, kao izraz Njegove moći nad delima sotone i Njegove volje da oslobodi, bilo da je u pitanju duša ili telo. Još jedno čudo s ovim u vezi biće dovoljno. O tome govori 3. poglavlje Dela apostolskih. Ja neću iznositi ceo izveštaj, nego ću zamoliti čitaoca da ga pažljivo pročita u svojoj Bibliji.

Petar i Jovan videli su pred vratima Hrama jednog čoveka, preko 40 godina starog, koji je od rođenja bio hrom. On nikada nije mogao da hoda. Prosio je milostinju, a Petar pokrenut Duhom Svetim osetio je da treba da mu podari nešto bolje od zlata i srebra. Rekao je: „*U ime Isusa Hrista Nazarećanina hodaj. Tada ga uhvati za desnu ruku i podiže ga. Tako se odmah učvrstiše njegove noge i gležnji, te skoči, stade, i hodaše, pa uđe s njima u Hram idući i skačući, i hvaleći Boga.*“ (Dela 3,6-8)

Ovo značajno čudo na čoveku koje su svi videli, izazvalo je veliko uzbuđenje među narodom. Kad je Petar video njihovo čuđenje, objasnio im je kako se čudo dogodilo.

„*Ljudi Izrailjci, što se čudite ovome, ili što gledate na nas kao da smo svojom silom ili pobožnošću učinili da ovaj hoda? Bog Avraamov, Isaakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavio je svoga slugu Isusa, koga ste vi predali i koga ste se vi odrekli ... pa ste ubili začetnika života, koga je Bog vaskrsao iz mrtvih, čemu smo mi svedoci. I zato što verujemo u njegovo ime, njegovo ime je učinilo čvrstim ovoga koga gledate i znate; vera - do koje dolazimo njegovim posredstvom - dala mu je potpuno zdravlje pred svima vama.*“ (stihovi 12-16)

Primenimo to na sebe. Čovek je bio „*hrom od rođenja*“, nesposoban da sam sebi pomogne. Rado bi hodao, ali nije mogao. Svi mi sa Davidom možemo reći: „*Gle, u bezakonju rodih se, i u grehu zatrudne mati moja mnom*“ (Ps 51,5). Zbog toga smo mi po prirodi tako slabi da ne možemo činiti ono što bismo rado želeli. Što je ovaj hromi čovek bivao stariji, utoliko je veća bila njegova nesposobnost da hoda, jer se njegova telesna težina povećavala, dok su njegovi nekorišćeni udovi postajali sve slabiji i slabiji. Tako je i sa ponavljanjem greha - što smo stariji, utoliko je veća njegova moć nad nama. Ovaj čovek uopšte nije mogao da hoda, ali ga je vera u ime Isusa Hrista učinila potpuno zdravim i oslobodila ga od svih patnji. Isto tako i mi verom koja je u Hristu možemo biti celi i sposobljeni da činimo ono što do tada nikako nismo mogli. Baš zato što je Bogu moguće ono što je ljudima nemoguće. On je Stvoritelj i „*nejakome umnožava silu i snagu*“ (Is 40,29). Jedno od čuda vere, pokazano kod junaka vere, jeste da oni „*koji su bili slabi ojačaše od nemoći*.“ (Jevr 11,34)

Na ovim primerima i sa ove vremenske razdaljine može se videti kako Bog oslobađa iz ropstva one koji Mu se poveravaju. A sada pogledajmo kako se sloboda čuva.

Videli smo da smo mi po prirodi robovi greha i sotone, ali da se oslobađamo sile sotonine čim se predamo Hristu. Pavle piše: „*Zar ne znate da ste sluge onoga kome se pokoravate, kome se u pokornosti kao sluge predajete: ili greha za smrt, ili poslušnosti za pravednost?*“ (Rim 6,16). Čim smo oslobođeni ropstva grehu, sluge smo Hristove. Da nas Bog, kao odgovor na našu veru, oslobađa greha, dokazuje to što nas prima kao svoje sluge. Mi zaista postajemo sluge Hristove; a onaj ko je Hristov sluga, taj je slobodan čovek; jer mi smo na slobodu pozvani (Gal 5,13), „*a gde je Duh Gospodnji, onde je sloboda*.“ (2. Kor 3,17)

Nakon našeg predanja, međutim, iznova sledi borba. Sotona ne želi da tako lako napusti svog predašnjeg roba. On dolazi sa bićem jačeg iskušenja, da bi nas ponovo vratio u svoje ropstvo. Iz žalosnog iskustva nam je poznato da je on mnogo moćniji od nas i da mi ne možemo sami da mu se odupremo. Mi se plašimo njegove moći i zovemo u pomoć. Onda se sećamo da više nismo sotonine sluge. Predali smo se Bogu i On nas je prihvatio kao svoje

sluge. Stoga sa psalmistom možemo da uzviknemo: „***O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje***“ (Ps 116,16). Sama činjenica da je Bog raskinuo okove kojima nas je sotona bio vezao - a On ih je raskinuo ako mi to verujemo - jeste dokaz da će nas Bog i dalje štititi; On se brine za svoje, i mi imamo obećanje da će On „***koji je započeo dobro delo u vama dovršiti to do dana Isusa Hrista***“ (Fil 1,6). Ojačani takvim poverenjem, možemo se odupreti!

Ako smo se predali Bogu kao Njegove sluge, onda to zaista i jesmo, ili drugim rečima, onda smo oruđa pravednosti u Njegovim rukama (vidi Rim 6,13-16). Mi onda nismo više beživotna i bezvoljna oruđa, kao što ih upotrebljava zemljoradnik, oruđa koja nemaju uticaja na svrhu svoje primene; mi smo živa i razumna oruđa, koja mogu izabrati svoju delatnost. Ipak pojam „*oruđe*“ upućuje nas na nešto što je pod potpunom kontrolom njegovog korisnika. Razlika između nas i oruđa jednog zanatlje je ta što mi možemo birati ko će nas koristi i za za kakvu svrhu ćemo biti upotrebljeni. Ali ako smo napravili izbor i ako smo se predali Učitelju, onda treba potpuno da budemo u Njegovoj ruci kao oruđe koje ne odlučuje o tome kako će biti upotrebljeno. Ako se Bogu predamo, onda u Njegovim rukama treba da budemo kao glina u rukama lončara, tako da On može s nama da čini šta mu je volja. Naša volja sastoji se u mogućnosti izbora da li ćemo ili ne, dozvoliti Bogu da čini u nama ono što je dobro.

Pravilno shvatanje ove misli, da smo oruđe u Božjoj ruci, izvanredno pomaže pobedi vere. Zato zapazite da ono što oruđe može učiniti, potpuno zavisi od osobe u čijim je rukama. Alat za kovanje novca, na primer, sam po sebi nije loš; on se međutim može iskoristiti kako za nešto loše, tako i za nešto korisno. Ako je u rukama lošeg čoveka, može se iskoristiti za kovanje falsifikovanog novca. U rukama dobrog i vernog čoveka neće prouzrokovati nikakve štete. Tako je i sa nama. Kad smo bili sotonine sluge, nismo činili ništa dobro (Rim 6,20). Ali sada, kad smo se predali Bogu i znamo da u Njemu nema nepravde, onda se taj alat u Njegovoj ruci ne može se upotrebiti ni za jednu lošu namjeru. Međutim, predanje Bogu mora biti tako potpuno kao što je bilo i sotoni; zato Pavle kaže:

„***Kao što ste, naime, nekad dali svoje udove da služe nečistoti i bezakonju - za upražnjavanje bezakonja, tako sada dajte svoje udove da služe pravednosti - na osvećenje.***“ (Rim 6,19)

Cela tajna pobede leži, dakle, kao prvo, u potpunom predanju Bogu, sa iskrenom željom da činimo što je po Njegovoj volji; dalje, u saznanju da nas On, pošto smo se Mu predali, prima kao svoje sluge; i konačno, u tome da ostanemo u tom prihvatanju, da ga sačuvamo i da se prepustimo u Njegove ruke. Često se pobeda može postići samo neprestanim ponavljanjem obećanja: „***O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje.***“ Ovo je jednostavan način da se nedvosmisleno kaže: „***O Gospode, ja sam se predao tebi kao oruđe pravednosti; neka bude volja tvoja, a ne pobuda moga tela.***“ Ako uvidimo silu ovih biblijskih reči i ako se bukvalno oslonimo na to da smo mi sluge Božje, onda ćemo odmah reći: „***Ako sam ja zaista oruđe u Božjim rukama, onda ne mogu biti iskorišćen za nešto зло, niti mi On može dozvoliti da činim зло, sve dok sam u Njegovim rukama. Ako treba da budem sačuvan od zla, onda On to mora učiniti, jer ja ne mogu sam sebi pomoći; a On želi da me sačuva od zla jer je On svoju želju, a takođe i svoju moć da ispuni tu želju, pokazao time što je Sebe dao za mene. Zato ću biti sačuvan od zla.***“ Sve ove misli mogu nekome proći kroz um skoro trenutno, a sa njima, naravno, i osećanje radosti da je sačuvan od zla od kojeg je strahovao. Ovakva radost se prirodno izražava u tome što čovek zahvaljuje Gospodu; i sve dok zahvaljujemo Bogu - neprijatelj je neuspšan sa svojim iskušenjima, dok mir Božji ispunjava srce. Tada uviđamo da radost vere daleko nadmašuje zadovoljstvo koje dolazi iz greha.

Sve navedeno je praktično objašnjenje reči apostola Pavla: „***Da li mi, prema tome, ukidamo zakon verom? Daleko od toga, nego pre podržavamo zakon***“ (Rim. 3,31). Ovde upotrebljena reč „ukidamo“ ne znači da ga stavljamo van snage, jer nijedan čovek ne može Zakon Božji da stavi van snage. Pa ipak, psalmista kaže da su ljudi oborili Zakon Božji (Ps. 119,126). Ukinuti Zakon Božji znači više nego samo tvrditi da on više nema nikakvog značaja; to znači pokazivati u svom životu da ga smatramo nevažnim. Čovek ukida Zakon Božji kada mu ne dozvoljava da igra ulogu u njegovom životu. Ukratko, ukidati Zakon Božji znači kršiti ga. Zakon međutim ostaje, bilo da se drži ili ne drži. Ukipanje pogoda samo prekršioca.

Kad apostol kaže da mi verom ne ukidamo Zakon, nego ga naprotiv podržavamo, onda misli da vera ne vodi ka tome da se Zakon gazi, nego da mu se bude poslušan. Ne, ne bi trebalo da kažemo da vera vodi poslušnosti, nego da je vera, sama po sebi, poslušnost. Ona podržava Zakon u srcu. „***Vera je suština¹⁸ onoga čemu se nadamo***“ (Jevr. 11,1). Ako je ono čemu se nadamo pravednost, onda je vera podržava. Vera ni u kom slučaju ne vodi ka odbacivanju Zakona, ona ne стоји u suprotnosti sa Zakonom. Zapravo, vera je jedina koja ga štiti. Potpuno je nebitno koliko se neko hvali Zakonom; kada čovek odbacuje bezuslovnu veru u Hrista (veru koja je u Hristu, koja je sadržana u Hristu- bukv.prev.) ili je omalovažava, onda ništa nije bolji od onoga koji otvoreno napada Zakon. Istinsku veru ima samo onaj, koji zaista poštuje Zakon Božji. „***A bez vere nije moguće ugoditi Bogu***“ (Jevr 11,6), zahvaljujući veri, pak, sve je moguće (Mk 9,23).

DA! Vera čini nemoguće mogućim. Ona je sve što Bog traži od čoveka da čini. Kada je Isus Navin rekao Izrailju: „***Ne možete služiti Gospodu***“ (Is. Navin 24,19), onda je on rekao istinu, čak iako je neoboriva činjenica da sam Bog zahteva da Mu služimo. Jednostavno, nije u moći nijednog jedinog čoveka da čini pravednost, čak ako bi i hteo (Gal 5,17); zato je ogromna greška reći, da Bog traži od nas da činimo ono što najbolje možemo. Ko ne čini ništa bolje od toga, ne čini dela Božja. NE! Čovek mora da čini bolje nego što može da čini. Mora da čini ono što samo Božja sila, ako deluje kroz nas, može da učini. Čoveku je nemoguće da hoda po vodi; Petar je međutim hodao verom u Hrista.

Svaka vlast na nebu i na Zemlji data je Hristu. Pošto ova vlast стоји nama na raspolaganju i pošto On sam želi da prebiva u našem srcu, onda ne možemo Boga optuživati da On od nas zahteva nešto nemoguće; jer „***što je kod ljudi nemoguće, moguće je kod Boga***“ (Lk 18,27). Zato glasno, sa radošću možemo reći: „***Gospod je moj pomoćnik, neću se bojati; šta će mi učiniti čovek?***“ (Jevr 13,6)

Dakle, „***Ko će nas rastaviti od Hristove ljubavi? nevolja, ili pritešnjenost, ili gonjenje, ili glad, ili golotinja, ili pogibao, ili mač?... Ali u svemu tome mi nadmoćno pobedujemo pomoću onoga koji nas je zavoleo. Ubeđen sam naime, da nas ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sadašnjost, ni budućnost, ni sile, ni visina, ni dubina, niti kakvo drugo stvorenje, ne može rastaviti od Božje ljubavi, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem.***“ (Rim 8,35.37-39)

¹⁸ Vera je suština – Vuk je preveo „tvrdio čekanje“, međutim pravilniji i mnogo jasniji prevod je „suština“. Prim. prev.